VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEM OP DONDERDAG 30 SEPTEMBER 2010 OM 20.30 UUR

Vastgesteld 21 oktober 2010
D

Voorzitter:	de heer B.B. Schneiders
Griffier:	de heer B. Nijman
Wethouders:	de heer E.P. Cassée, de heer P.R. van Doorn, de heer P.J. Heiliegers, de heer J.C. van der Hoek en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 35 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), de heer G.B. van Driel (CDA), mevrouw L.A. Drogtrop (SP), de heer J. Fritz (PvdA), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Iong (D66), de heer R.G.J. De Jong (VVD), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij), de heer J. van de Manakker (SP), mevrouw H. van der Molen (SP), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (Trots op Nederland), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (D66), de heer R. Schaart, mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA, vanaf agendapunt 17), de heer C.J. Schrama (Ouderenpartij), de heer M. Snoek (CDA), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer E. Veen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).

Afwezig: de heer A.P. Marselje (D66), mevrouw D. Leitner (D66) en de heer W.J. Rutten (VVD).

1. VRAGENUUR

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Ik meld dat we bericht van verhindering hebben van de heer Marselje, mevrouw Leitner is afgemeld en de heer Rutten is afwezig. Hartelijk welkom aan de mensen op de publieke tribune. Ik vroeg me af vanwaar de belangstelling, maar ik vermoed dat een groot deel van u van de Boekenrodestraat komt vanwege het feit dat de fractie van D66 daar straks vragen over stelt. Laten we daar dan mee beginnen; ik geef het woord aan mevrouw Pippel die hierover vragen wil stellen.
Mevrouw PIPPEL: Het is inmiddels een aantal weken geleden dat we de vragen hebben geformuleerd. In de tussentijd zijn er ambtelijk antwoorden op gekomen en daar zijn we blij mee. De antwoorden zijn aan alle raadsleden gestuurd, dus ik stel voor dat ik niet alle vragen opnoem. Wat ik wel wil benadrukken is dat ik mij ernstig afvraag hoe de participatie- en inspraakprocedure over dit project is verlopen. Als ik kijk naar de brief die bewoners hebben gekregen over de plannen dan staat erboven dat het gaat om rioleringswerkzaamheden, dat er allerlei zaken tegelijkertijd worden aangepakt. In de alinea onderaan staat dat voor de Boekenrodestraat en nog twee andere straten geldt dat er herbestraat wordt en dat de plantvakken groter gemaakt worden. Als ik deze brief lees, de uitnodiging voor de bijeenkomst, dan kan ik me voorstellen dat de bewoners niet konden vermoeden dat hun straat op een andere manier ingericht zou worden. Met andere klinkers en stoeptegels. Dus dat is onze voornaamste vraag. Is dat helemaal goed gegaan met die inspraak en participatie en hadden we niet een heleboel ellende kunnen voorkomen op het moment dat we daar op een intensievere manier mee waren omgegaan.
De heer VAN DE MANAKKER: Voorzitter, de SP heeft ook vragen over dit onderwerp. In antwoord nummer zes van het college staat dat er in het participatietraject in 2008 en 2009 uitvoerig overleg is geweest met de wijkraad. De SP heeft zich daar toen tegenaan bemoeid en er zijn drie bezwaren van de wijkraad weggenomen. In die gesprekken is

nooit sprake geweest van het verwijderen van de drielingen en de waaltjes. Dan vraag ik u: heeft dat overleg later plaatsgevonden? En heeft u daar een afschriftje van, want we zitten nu in een welles-nietesspelletje. Dank u wel.
Wethouder VAN DOORN: Voorzitter, er zijn weinig onderwerpen die mensen zo bezig kunnen houden als de inrichting van hun eigen straat. Dat betekent dat een zorgvuldige behandeling aan de orde is. Ik heb ook te maken met de formele afdoening. Er is eerder over dit onderwerp gesproken in de commissie Beheer. Ik heb aangegeven de mondelinge vragen in dit gremium aan de orde te stellen. Dat betekent dat ik de vragen een voor een zal oplezen en zal beantwoorden. Ik heb voor degenen die het antwoord aanschouwelijk willen hebben de stenen meegenomen. Dan kunnen mensen naar het verschil kijken, bijvoorbeeld na de vergadering. Het Oranjeplein en omgeving, waar de Boekenrodestraat ligt, wordt integraal opgeknapt. Er wordt onder meer herbestraat, riolering en openbare verlichting worden vervangen. De inrichting van het Oranjeplein wordt in oude luister hersteld. De raad heeft een krediet voor het definitief ontwerp vrijgegeven op 3 december 2009. In de voorbereiding van het project is intensief geparticipeerd met de wijkraad die ook nu in de uitvoering onze gesprekspartner is. Met de wijkraad is afgesproken dat er over allerlei aspecten van het project kan worden gesproken, waaronder het hergebruik van klinkers in het project. We kunnen niet alle oude klinkers hergebruiken: een deel is gebroken en een deel ligt als passteen in de straat. Ook hebben we knipverlies in het opnieuw bestraten. 20 – 25% van de verharding zal met nieuwe klinkers moeten worden uitgevoerd. We kiezen ervoor de oude klinkers zoveel mogelijk te hergebruiken. Hierbij geven we voorrang aan het Oranjeplein zelf, daarna aan de straten met een directe zichtlijn vanaf het plein. Straten waar je vanaf het Oranjeplein niet direct in kijkt, krijgen als eerste nieuwe klinkers. De Boekenrodestraat is er hier een van. De nieuwe klinkers zijn, net als de oude, gebakken waalformaatklinkers. Ze zijn getrommeld, dat wil zeggen dat ze er gebruikt uitzien om zo een minder nieuwe uitstraling te krijgen. En ze zijn zorgvuldig uitgekozen om zo goed mogelijk bij de oude klinkers te passen. De wijkraad staat achter de gemaakte keuzes. Voor de vaststelling van het ontwerp is een reguliere inspraakprocedure gevolgd. Ik ga nu in op de gestelde vragen. In aansluiting op de participatie van de wijkraad. Onderdeel van deze procedure was de informatieavond, die behalve de gebruikelijke bewonersbrief ook in een nieuwsbrief van de wijkraad werd aangekondigd. Op de informatieavond zijn geen vragen over de klinkers gesteld. Ook op een ander moment van de inspraakprocedure of de participatie is vanuit de Boekenrodestraat gebruik gemaakt van de mogelijkheid in te spreken in dat stadium. Het Oranjeplein en omgeving staan op de nominatie beschermd stadsgezicht te worden. De bestratingswerkzaamheden in de Boekenrodestraat zijn inmiddels afgerond. De beide trottoirs waren in eerste instantie op gelijke hoogte aangelegd, maar dit bleek bij nader inzien niet handig te zijn. Ze bleken namelijk in de oude situatie ook niet even hoog: de ene kant was acht centimeter hoger dan de andere. Daarom is besloten het te hoge trottoir te verlagen waardoor het probleem inmiddels is opgelost. De trottoirbanden hebben een volstrekt gebruikelijke hoogte. Ook daar is eerder over gesproken. Door het afschot in de goot varieert de hoogte van de goot tussen de 8 en 12 cm. Dat is normaal. Ik ga nu in op de concrete vragen. Waarom wijkt u af van uw uitgangspunt om authentiek bestratingsmateriaal te hergebruiken in deze wijk, zoals is beschreven in het definitieve ontwerp voor het Oranjeplein. Antwoord: de oude klinkers worden binnen het project hergebruikt. Hiermee treedt onvermijdelijk breuk- en knipverlies op. We hebben hierdoor niet genoeg oud materiaal voor alle straten. Bij het gebruik van de beschikbare oude klinkers geven we voorrang aan het Oranjeplein zelf en de straten met een directe zichtlijn vanaf het Oranjeplein. Dit vanwege het historische karakter van de buurt. Straten die er in een hoek staan, zoals de Prinsessekade en de Boekenrodestraat, komen dus als eerste in aanmerking voor nieuwe klinkers. De authentieke waalformaatklinkers zoals die tot voor kort in de Boekenrodestraat lagen worden opnieuw geproduceerd. Het zorgvuldig uitgekozen materiaal is getrommeld en in maat, kleur en textuur zoveel mogelijk overeenkomstig de oude klinker. Vraag 2: Ondermijnt deze keus niet het karakteristieke beeld van de straat die genomineerd is voor beschermd stadsgezicht. Naar de mening van de betrokken stedenbouwkundige ondermijnt de keuze voor deze authentieke

waalformaatklinkers het karakteristieke beeld niet. Waar zijn deze kostbare stenen gebleven is vraag 3. De klinkers die uit de straat zijn genomen liggen bij de aannemer in de opslag, vanwege ruimtegebrek in het projectgebied. Vraag 4: Welke bestemming hebben deze klinkers gekregen? Deze klinkers worden in het projectgebied toegepast. Dus in het Oranjeplein of een van de straten die daarop uitkomen, zoals bij vraag 1 is beschreven. Vraag 5: Bent u van plan alle oude waalklinkers in het gebied te vervangen? Nee, we passen de oude klinkers in het projectgebied toe. Omdat we oude klinkers tekortkomen door breuk- en knipverlies passen we nieuwe waalformaatklinkers toe in de Prinsessekade, Iepenrodestraat, Boekenrodestraat, zoals eerder beschreven. Vraag 6: Hoe kan het dat de bewoners niet op de hoogte zijn gebracht van deze beslissing en geen inspraak hebben gehad. Voor het project is een reguliere inspraakprocedure gevolgd. Als onderdeel van deze procedure zijn bewoners van het projectgebied allen uitgenodigd voor een inspraakavond die gehouden is op 9 juli 2009. Daarnaast heeft zoals gebruikelijk het voorlopig ontwerp zes weken ter inzage gelegen op de Zijlsingel en op internet (Haarlem.nl). In het participatietraject dat in 2008 en 2009 heeft plaatsgevonden hebben wij uitvoerig contact gehad met de wijkraad Bos en Vaart. De keuze voor de locaties voor nieuwe klinkers is dan ook samen met de wijkraad gemaakt. De wijkraad vertelt ons dat deze in verscheidene buurtvergaderingen het project en het gebruik van klinkers ter sprake heeft gebracht. Ook de bewoners van de Boekenrodestraat waren uitgenodigd voor deze vergadering. Het gebruik van oude en nieuwe klinkers is verder besproken in de nieuwsbrief van de wijkraad. Vraag 7: Welke dringende reden had u om de stoepen ongeveer drie centimeter te verhogen? De trottoirbanden worden op hoogte gebracht conform de landelijke technische richtlijnen. De reden voor de hoogte van de stoeprand is de afvoercapaciteit van de goot. Omdat de oude stoeprand in de loop der jaren verzakt was, zal deze hoger zijn dan hij was. De trottoirs krijgen ongeveer dezelfde hoogte als het bestaande trottoir, gemeten aan één kant van de weg. Doordat de Boekenrodestraat niet gelijkmatig is verzakt komt het trottoir elders in de straat hoger uit. Dat is niet ongebruikelijk bij dergelijke reconstructies. Bij nadere schouw van het trottoir op vrijdag 10 september bleek dat de tuinhekken op metselwerk staan. Het trottoir is aan de even zijde van de straat hier bovenuit gekomen. Dat is, vind ik, optimaal. Verder hangt de hoogte van het trottoir samen met de gronddekking op de vernieuwde huisaansluiting van het riool. Deze huisaansluitingen moeten op de juiste hoogte zijn om overlast van de riolering te voorkomen. Hierbij bleek nog iets meer dan vijf centimeter ruimte te zijn. In het authentieke straatbeeld heeft de Boekenrodestraat een hol profiel: de weg is in het midden hoger dan aan de zijkant. Indien bij het straatwerk volledig rekening wordt gehouden met een hoogteverschil tussen de linker- en rechterkant van de straat verdwijnt het holle profiel en daarmee de authentieke uitstraling. Een beperkt verschil in hoogte zal effect hebben op de bolling maar deze niet geheel te niet doen. Vraag 8: In welke mate komt u de bewoners tegemoet, zodat ze de tuinhekken weer open kunnen doen? Na de schouw op 10 september is besloten het trottoir met zeven à acht centimeter te verlagen aan de even zijde van de Boekenrodestraat, waar zich problemen met de hoogte voordoen. Hiertoe is het nieuwe trottoir opengebroken en opnieuw gelegd. De bolling van de straat is hierdoor minder uitgesproken maar is nog wel aanwezig. Vraag 9: Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat de hoogte van de stoep niet leidt tot wateroverlast in en rond de woningen van de bewoners? Door de overwegend zandige grondslag kan neerslag voldoende snel in de bodem zakken. Het voorkomen van wateroverlast is niet afhankelijk van de afvoer van neerslag over het trottoir. Mocht ten gevolge van de herbestrating toch wateroverlast optreden dan zullen wij beoordelen welke maatregelen aan de orde zijn, zoals we dat altijd doen in de gemeente Haarlem. Het straatwerk is minimaal circa 15 cm lager dan de dorpels van de woningen zodat wateroverlast wordt voorkomen. Vraag 10: Bent u bereid om ervoor te zorgen dat de oude bestrating zo spoedig mogelijk in ere wordt hersteld? In het projectgebied herbestraten we zo veel mogelijk met oude klinkers, is aangegeven. Ten gevolge van het onvermijdelijke breuk- en knipverlies is het helaas niet mogelijk dit in het hele projectgebied te doen. Ik realiseer me, meneer de voorzitter, dat een deel van deze antwoorden inmiddels achterhaald is,

30 september 2010

gegeven dat door het overlijden van een van de leden van de raad, er een vertraging heeft plaatsgevonden van deze raadsvergadering. Ik hoop toch dat ik hiermee heb voldaan aan de eisen die de raad stelt.
De VOORZITTER: Mevrouw Pippel, wilt u nog aanvullende vragen stellen?
Mevrouw PIPPEL: Ik heb een verduidelijkende vraag. Ik gaf in mijn inleiding aan dat ik twijfels had hoe de inspraak en participatie zijn verlopen. In uw antwoord hoor ik terug dat er een informatieavond georganiseerd is en dat er een bewonersbrief is gestuurd en verder hoor ik u zeggen dat de wijkraad gecommuniceerd heeft. Feitelijk hebben we als gemeente één brief gestuurd waarin de Boekenrode beschreven staat. Dat het riool niet vervangen wordt en dat er nieuwe lichtmasten geplaatst worden. En dat het herbestraat wordt. Klopt het dat dit vanuit de gemeente het enige bericht is dat de bewoners hebben gekregen?
Wethouder VAN DOORN: Over het algemeen is het zo dat we hier al redelijk vaak gesproken hebben over hoe je omgaat met participatie en inspraak. Op dat punt mag ik veronderstellen dat we mogen zeggen dat er een ontwikkeling gaande is. In toenemende mate willen we mensen meer bij het proces betrekken en proberen deelgenoot te maken van de ontwikkelingen waar wij voor staan. Ik wijs erop dat deze ontwikkeling een aantal jaren geleden is ingezet, dat er veel overleg is gepleegd in de praktijk zoals die toen bestond. Ik wijs er ook op dat als er een brief wordt gestuurd, als er een informatieavond is en als er vanuit de wijkraad informatie wordt verstrekt en dat van al die situaties de uitkomst is zoals ik hem net heb beschreven, dat je in die situatie het maximale hebt gedaan van wat je kunt doen. Dat neemt niet weg dat het kan voorkomen dat mensen niet gelukkig zijn met het eindresultaat. En dat stel ik ook vast en betreur dat in hoge mate. Tegelijkertijd moet ik vaststellen dat er volgens de toen en nog steeds bestaande richtlijnen rondom participatie en inspraak is gewerkt en dat daarmee is voldaan aan de aanpak zoals we die altijd hebben gehad.
De VOORZITTER: Misschien even ter aanvulling: we hebben een onafhankelijke commissie die zich buigt over klachten over de inspraak. En de bewoners van de Boekenrodestraat hebben zich daar ook gemeld. Die commissie geeft het college een advies. Als de commissie aangeeft dat het hier niet correct gegaan zou zijn, zal het college daar uiteraard een oordeel over vormen en een besluit over nemen. Dan gaan we naar de Actiepartij over de situatie Westergracht.
De heer VRUGT: Afgelopen maandag werd op de gemeentelijke website een persbericht gepubliceerd over een kennelijk voorgenomen verkoop van gemeentelijke woningen aan de Westergracht. Die woningen liggen in de huizenrij Westergracht 47 – 59 en die vormen een bouwkundige eenheid. Drie particuliere eigenaren die in die bouwkundige eenheid woningen hebben, zijn totaal niet op de hoogte gebracht van het voornemen. Juist omdat de hele rij woningen onlosmakelijk met elkaar verbonden is en er een lopend overleg is met die particulieren, nog maar elf dagen terug meldde de wethouder in de media dat er meer scenario's denkbaar zijn, nu ineens kennelijk deze voorgenomen verkoop. De eigenaren werden hierdoor overvallen. Dinsdagochtend worden zij nietsvermoedend geconfronteerd met potentiële kopers die ook bij hen voor de deur stonden. Waarom hebt u, terwijl de overleggen nog gaande zijn, deze mensen niet op de hoogte gebracht van deze voorgenomen verkoop? Sterker: waarom hebt u niet overlegd, nu gesteld wordt dat kopers van de panden er maar moeten zien uit te komen met de particuliere eigenaren omtrent gezamenlijk herstel van funderingen en casco. Die eigenaren zelf weten van niets. Volgende vraag: hoe gaan we dit financieren, welke constructie hebt u hiervoor in gedachten. Denkt u bovendien werkelijk dat u die particulieren door toekomstige kopers van die panden kunt laten voorschrijven op welke wijze dat herstel moet plaatsvinden? Vraag 4: U spreekt in het persbericht over twee aangrenzende particuliere panden, het zijn er echter drie. Welke van deze drie particuliere eigenaren bent u nu even vergeten en hoe gaat u dit oplossen. Vraag 5: U spreekt over de verkoop van vijf gemeentelijke woningen, maar het zijn er in totaal acht. Zoals ook opgesomd in uw nota over strategisch en niet-strategisch woningbezit van 17 november vorig jaar. Was u van plan het aantal woningen terug te brengen en hoe ziet u de situatie dan voor de particuliere bovenwoning op bijvoorbeeld nummer 51 rood. Vraag 6: In

diezelfde nota staan die acht gemeentelijke woningen aangemerkt als categorie B, oftewel strategisch bezit waarvoor een verkoopprocedure zou lopen. Deze heeft u pas afgelopen maandag in gang gezet. Hoe kunt u de raad deze onduidelijkheid verklaren. Vraag 7: Bent u bereid ons spoedig het overzicht van de voorwaarden aan potentiële kopers, inschrijfformulieren en informatie met betrekking tot de selectieprocedure te doen toekomen? Ik bedenk nu nog een andere vraag: gaat u deze verkoop nog aan de raad voorleggen? Dat lijkt me wel, maar wanneer kunnen we dat tegemoet zien. En tot slot een vraag die indirect op de zaak betrekking heeft. Wij hebben begrepen dat de gemeente voor deze panden geen verzekering heeft afgesloten. Ooit was het uitgangspunt sloop en nu kiest u voor herstel. En dan wordt dat aspect volgens mij relevant. Zijn de panden inderdaad onverzekerd en zo ja, zijn daaraan geen risico's verbonden, gelet op de nu ingezette koers.
Wethouder NIEUWENBURG: In de vorige bestuursperiode, toen ik wethouder volkshuisvesting was, hebt u mij meermalen op dit onderwerp aangesproken. Het doet mij goed dat u dat ook in deze periode weer doet. Ware het niet dat ik u toen heb gevraagd mij als collegelid mijn werk te laten doen en dat is ervoor te zorgen dat wij er zo snel mogelijk met deze bewoners uit zouden kunnen komen. Ik maak er geen geheim van dat u de vragen natuurlijk mag stellen, maar het proces niet bepaald bespoedigt of helpt om het zorgvuldig te doen. Maar dat terzijde. Er zijn vragen gesteld, mondeling en schriftelijk. Die zal ik aanstaande dinsdag in het college brengen. U gaat uitvoerig op de materie in en u zult een uitvoerige reactie terugkrijgen omdat wij hierin niets te verbergen hebben. Waar gaat het om: bij vraag 1, 2 en 4: die gaan over het overleg dat met de eigenaren plaatsvindt. Ik kan u geruststellen: er is intensief overleg met de eigenaren van pand 55 en 59. En inderdaad is het zo dat we het over pand 51 rood hebben, daar zijn de gesprekken mee afgebroken omdat de eigenaar niet heeft ingestemd met het gemeentelijk voorstel om een herstelproject te starten. Hij reageert ook helemaal niet op voorstellen om een vergadering van de vereniging van eigenaren met de gemeente bijeen te roepen. De handelwijze die wij rondom deze materie volgen, is vastgelegd in een nota. Die dateert van 2008 waarin impliciet voorgesteld is dat deze panden gewoon verkocht gaan worden. Dus het is helemaal geen geheim voor u, als betrokkene bij deze materie. De eigenaren zijn ook gewoon geïnformeerd en weten hiervan. En gezien de wijze waarop intensief overleg plaatsvindt, heeft de gemeente er geen enkel belang bij om deze materie te verhullen of niet mee te delen. En dat doen we dus ook gewoon. Dan het aantal woningen. Ik ben blij dat u zo fijn hebt opgelet. Ik denk dat het misverstand is ontstaan doordat sprake is van ‘rood-’ en ‘zwartwoningen’. Het zijn er inderdaad acht, 47, 49 en 57 zijn zwart en rood-combinaties en gemeentelijk bezit. En 51 en 53 zwart zijn eveneens gemeentelijk bezit. Maar dan kom je op een totaal aantal van acht. Zijn we nu van plan om dat aantal woningen terug te brengen? Daar hebben wij geen bedoeling mee. Het college heeft in alle openheid het besluit genomen, daar staat ook in hoe we dit project willen afronden. Zo snel mogelijk, want we zijn al wat jaren bezig. De selectievoorwaarden zijn op te vragen bij de in de publicatie genoemde ambtenaar, dus daarin hebben wij geen enkel geheim. Een overzicht van de voorwaarden kunnen we dus gewoon spoedig aan u ter beschikking stellen. Geen enkel probleem. En bovendien is hier de standaardverkoopprocedure van toepassing, dat is voor u geen gekkigheid. En dan de verzekering: de panden aan de Westergracht zijn verzekerd. Daar wou ik het graag bij laten.
De heer VRUGT: Hier wil ik toch iets over zeggen. De wethouder spreekt over zo spoedig mogelijk. Hij vraagt om er vertrouwen in te hebben en sprak in de vorige periode over een broedende kip. Die broedende kip zit er nu anderhalf jaar, die zit op eieren, daar is iets mee aan de hand zal ik maar zeggen. Zorgvuldig wordt dit gedaan, zegt u. Dus het helpt niet als ik ernaar ga vragen. Ik dacht dat ik vroeg naar iets wat op de website gepubliceerd is, dus wat is er hier stiekem, denk ik dan.
Wethouder NIEUWENBURG: Er is hier niets stiekem. Ik doe precies wat u zelf geaccordeerd hebt als raad en wat wij als college besloten hebben en bekend hebben gemaakt.

De heer VRUGT: Toch hebt u er kennelijk behoefte aan om te doen alsof we er maar niet al te veel over moeten praten ...
De VOORZITTER: Meneer Vrugt, ik moet u erop wijzen dat u een aanvullende vraag kunt stellen. U moet uw betoog even in een vraag zien te vatten.
De heer VRUGT: Ja, over de vereniging van eigenaren: dat verbaast mij want het is mij duidelijk dat die helemaal niet bestaat. Ik twijfel sowieso aan een heleboel van die dingen. De zwart- en roodwoningen, ja – u bent dus van plan, begrijp ik, de woningen als acht aparte eenheden te verkopen. Ik stel die vraag natuurlijk omdat als men zwart en rood gezamenlijk koopt, het zou kunnen dat ze verheeld worden en er per saldo minder woningen terugkomen. Dat is de concrete vraag.
Wethouder NIEUWENBURG: En waarop u een antwoord hebt gekregen.
De heer VRUGT: Dan hebt u mij niet goed verstaan. U zegt er zitten zwart- en roodwoningen, dus het gaat om acht woningen. Maar u biedt er vijf te koop aan. Is het nog niet duidelijk genoeg? En dan is het een standaardverkoopprocedure, zegt u. Ik neem aan dat u snapt dat door die hele funderingsvoorwaarde daarin het niet standaard is. Dus nogmaals de vraag: in hoeverre wijkt dit af, wat zijn de aanvullende voorwaarden vanwege die bouwkundige eenheid?
Wethouder NIEUWENBURG: Wat mij betreft, rest er maar één vraag, de laatste: wat zijn die aanvullende voorwaarden? Dat hebt u zelf in de krant gelezen, dat er sprake is van een opknapplicht en die voorwaarde kunnen wij gewoon stellen. Openbare inschrijving voor verkoop met verplicht funderings- en cascoherstel. Advertentietekst van maandag 27 september 2010. Dat is de voorwaarde.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Kunt u zich vinden in de agenda zoals die hier staat?
Mevrouw KOPER: Voorzitter, ik zou graag agendapunt 14, de kabelgelden, willen ophogen naar bespreekpunt omdat wij daar een motie bij willen indienen.
De VOORZITTER: Akkoord. Nog anderen?
De heer SCHAART: Bij punt 11 zien wij af van een stemverklaring omdat de raad de vorige keer niet is doorgegaan en wij het inmiddels in de commissie hebben behandeld.
De VOORZITTER: Dat zegt u als voorzitter van de commissie?
De heer SCHAART: Ik zeg het alleen als Partij van de Arbeid.
De VOORZITTER: Dan zijn er dus anderen die met een stemverklaring kunnen komen.
De heer VAN DRIEL: Wij zouden graag agendapunt 16 willen opwaarderen tot bespreekpunt. Wij willen een amendement indienen.
De VOORZITTER: Laten we dan wel proberen het daartoe te beperken. Heel kort. Dat is dan de agenda zoals we die vanavond gaan afwerken.

3. VASTSTELLING ONTWERPNOTULEN VAN DE VERGADERING VAN 16, 21, 23 EN 24 JUNI, 8 JULI EN 9 SEPTEMBER

De VOORZITTER: Is er iemand die überhaupt ... Over welke?
Mevrouw VAN ZETTEN: Niet zozeer over welke, maar ik constateer dat we zes notulen moeten goedkeuren. De eerste dateert van 10 juli. Ik vind dat geen goede gang van zaken. Dat wij zo'n opeenstapeling van notulen zo laat krijgen, zo laat in het jaar.
De VOORZITTER: Dat gaan we proberen te verbeteren. Iemand inhoudelijk? Dan stel ik ze nu in één klap vast, mevrouw Van Zetten, dat gaat vlot.

4. INGEKOMEN STUKKEN

De VOORZITTER: Wie wil over de ingekomen stukken praten? Niemand. Goed.

5. ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN

De VOORZITTER: Daar moeten we een commissie voor instellen omdat we twee nieuwe leden willen toelaten: Bart Jonkers van de SP en Wybren van Haga van de VVD. Ik zou willen voorstellen om mevrouw Langenacker, de heer Snoek en mevrouw Otten in de onderzoekscommissie te kiezen en dat we straks gelegenheid hebben dat u die brieven onderzoekt. U bent akkoord? Dank u. Ik moet ook nog een stembureau instellen. Daarvoor wil ik mevrouw Huysse en meneer Van Driel vragen. U bent bereid?

HAMERSTUKKEN

6. AFSTEMMINGSVERORDENING WET WERK EN BIJSTAND (2010/222345)

7. VERORDENING PARKEERREGULERING 2011 (2010/124512)

8. BESCHIKBAAR STELLEN KREDIET BERGBEZINKBASSIN SLUFTERWEG (2010/115942)

9. HET BESCHIKBAAR STELLEN VAN EEN KREDIET VOOR DE AANLEG VAN HET BERGBEZINKBASSIN WATERMOLENPAD (VOORHEEN BBB LINTUMPAD) (2010/159845)

10. AANWIJZING PLAATSVERVANGEND LID AB RECREATIESCHAP SPAARNWOUDE (2010/270385)

De VOORZITTER: Die zijn bij dezen allemaal vastgesteld. Dan de hamerstukken met stemverklaring.

11. BOMENBELEIDSPLAN 2009-2013 (2010/344393)

Mevrouw HUYSSE: Ik wil graag over het Bomenbeleidsplan kort twee punten aangeven. Punt 1: het belang van het beleidsplan en punt 2, de praktijk. Uiteraard vindt GroenLinks het van belang dat er over bomen en groen een beleidsplan is geformuleerd. Dus daar zijn we allicht blij om. Tenslotte zijn bomen een bron van lucht, bomen geven schaduw, bomen geven uiteindelijk leven, ze zijn mooi, daarmee is het emotie. Bomen zijn essentieel voor mens en dier in de samenleving. Helaas moeten we de heer boom ervoor gebruiken om het op papier te krijgen, maar het zij zo. Overigens wil ik de wethouder eraan herinneren dat er nog een appendix staat te gebeuren die in de commissie beheer is besproken. Dus daar kijken wij naar uit. De praktijk gaat tot ons verdriet bij tijd en wijlen fout. Onlangs nog zijn er een paar bomen omgegaan waarvan het niet de bedoeling was. Bij de Deo. Wij verwachten dat het college daar bovenop zit om dat in de toekomst te voorkomen, waar mogelijk. Ik wil graag het college succes wensen met het uitdragen van de visie die uitgaat van het Bomenbeleidsplan en het monitoren van de praktijk en uitvoering. Dank u wel.
De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Huysse, en complimenten met uw maidenspeech. Wie nog meer?
De heer VISSER: Een Bomenbeleidsplan gaat over bomen en alleen al daarom is het een bijzonder belangrijk document geworden. De oudgedienden uit de vorige periode hebben dit onderwerp zien groeien. Nu hadden we in de commissie Beheer wel eens een avond waarop we zeiden, misschien valt vanavond het woord boom niet. Maar er ging toch vrijwel geen commissievergadering voorbij of het woord boom viel. Hetzij aan de hand van een incident, hetzij aan de hand van een serieuze discussie. Collega Catsman had een discussiepunt ontdekt en dat is nog steeds niet opgehelderd. In dit belangrijke document waarin ons beleid op bomengebied is vastgelegd, een mijlpaal, een symbool van onze ontdekking van het groen, zijn wij er toch nog steeds niet goed in geslaagd om een heldere definitie van boom te geven. Ook ik heb daarvoor geen oplossing, dus ik voorspel

u dat als er in de komende jaren incidenten over bomen zijn, we twee problemen hebben: wat is een boom en wat doen we met zomaar bomen in het wild. Dus ik voorspel u dat het onderwerp nog regelmatig zal terugkomen op de agenda. Maar alle gekheid op een stokje: het CDA is blij dat het document er ligt.
Mevrouw PIPPEL: Heel kort over het Bomenbeleidsplan. Wij zijn heel blij dat in het Bomenbeleidsplan de nadruk wordt gelegd op de kwaliteit van de bomen, dus niet alleen op de hoeveelheid. Maar ook dat ze een beetje gezond kunnen groeien en bloeien, maar dat doen ze niet zo vaak. Maar goed. Daarnaast vinden wij onze monumentale bomen enorm belangrijk. Want die geven karakter aan onze stad. Dus wij willen een warm pleidooi houden om veel aandacht te geven aan onze monumentale bomen, om daar zorgvuldig mee om te gaan. Met als extra nadruk: het stimuleren dat mensen die in hun achtertuin een monumentale boom hebben, dat gaan melden. Zodat we weten dat ze er zijn en dat we die bomen als ze niet in ons bezit zijn, toch kunnen koesteren.
De VOORZITTER: Nog meer stemverklaringen over dit mooie plan? Nee, dan is het vastgesteld.

12. VASTSTELLING JAARREKENING 2009 EN BEGROTING 2011 NOORD-HOLLANDS ARCHIEF (2010/125878)

De VOORZITTER: Wie wil er een stemverklaring over afleggen?
Mevrouw LANGENACKER: Wij hebben hierover in de commissie lang gesproken. Wij gaan akkoord met dit stuk omdat het college voorstelt een verklaring van bezwaar af te geven ten aanzien van begroting 2011. Wij zullen als coalitie straks bij het bespreekpunt ontwerpbegroting 2011 van Cocensus hier verder op ingaan. Wij vinden namelijk dat alle verbonden partijen die vanaf 2011 een bezuinigingsopdracht krijgen, deze ook voor hun rekening moeten nemen. Wij zijn dan ook blij dat het college bij dit stuk dat bezwaar aantekent en gaat onderhandelen om te kijken welke bezuiniging er in 2011 kan worden opgelegd. Dat willen wij ook voor Cocensus, maar daar komen wij straks op terug.
De VOORZITTER: Anderen nog? Nee, dan is dat ook vastgesteld.

13. ACTIEPROGRAMMA HUISELIJK GEWELD 2010-2012 (2010/25007)

Mevrouw KOPER: Soms is het goed om even bij iets positiefs stil te staan. Dit is een onderwerp waar wij als PvdA-fractie veel aandacht aan hebben geschonken. En dat geldt voor de hele raad. Ik wil in herinnering roepen dat er, een klein jaartje geleden, onder de bezielende leiding van de heer Mulder, een expertmeeting heeft plaatsgevonden die ons heel veel inzicht heeft gegeven in dit belangrijke onderwerp. We hebben in de commissie het actieprogramma besproken en de wethouder heeft daar al aangegeven dat hij dat ook gaat vertalen naar een concreet uitvoeringsplan, zodat wij als raad onze controlerende taak nog wat beter kunnen uitvoeren. Dus daarvoor hulde.
De heer VRUGT: Een prima uitgangspunt, dat nog uitgewerkt zal gaan worden. En daar zijn we heel benieuwd naar. Waarbij ik alleen even wil zeggen, dat er wat ons betreft vooral gekeken moet gaan worden naar het aantal feitelijke opvangplekken. Want duidelijk is dat daar nog altijd een tekort zit.
De heer SCHRAMA: In principe zijn wij het met het verhaal over huiselijk geweld eens. Alleen bij de presentatie werd toegezegd dat huiselijk geweld ook redelijk vaak voorkomt bij ouderen en dat is bij de ambities niet meegenomen. Dat was men vergeten en men zou bij de ambities toevoegen om daar in de komende tijd aandacht aan te schenken.
Mevrouw ÖZOGUL: Het is een onderwerp dat wij uitvoerig behandeld hebben, ook in de vorige periode. We zijn goed op weg, maar moeten er alert op zijn dat we in de toekomst voortzetten wat we nu heel goed hebben gedaan. Zoals het er nu uitziet, ziet het er goed uit. Het moet alleen uitgewerkt worden en dat wachten wij even af.
De VOORZITTER: Verder iemand? Nee, dan is dit agendapunt ook vastgesteld.

15. KREDIETAANVRAAG UITVOERINGSFASE DELFTLAAN NOORD (2010/288437)

De heer VISSER: In de twee laatste commissies ging het over de VTU-gelden. We hebben een brief van de wethouder gekregen met een beknopte inhoud. Het onderwerp is niet goed voor een raadsvergadering, dus kom je in de commissie daarop terug, anders kom je in de techniek terecht. Er resteren wel wat vragen, met name over de controlerende functie van de gemeente die wij helaas weleens een enkele keer vergeten. Maar wij komen erop terug. En verder gaan we akkoord met het krediet.
De VOORZITTER: Nog andere stemverklaringen? Nee, dan is het vastgesteld.

14. BESTEDING KABELGELDEN 2010 (2010/118031)

De VOORZITTER: Dan zijn we nu bij de bespreekpunten aangeland. Mevrouw Koper wil een motie indienen, ga uw gang.
Mevrouw KOPER: Dit is een onderwerp waarover altijd veel discussie is: wat valt binnen de criteria en wat niet. Wij willen een motie indienen om een aantal redenen. We hebben vandaag mogen vernemen waar het regeerakkoord ongeveer op uitkomt. En dat betekent dat waar deze kabelgelden voor bedoeld zijn, de kwetsbare Haarlemmers, behoorlijk onder druk komt te staan. Het lijkt ons goed om als raad duidelijk aan te geven dat deze middelen die wij door verkoop van de kabel hebben vrijgespeeld, ook gaan naar de groep waarvoor ze bedoeld zijn. Verder hebben wij hele discussies gehad over in hoeverre aan de criteria voldaan wordt. En in hoeverre de burgerinitiatieven – een van de criteria – tot uiting komen in de projecten die worden gewaardeerd. Dat willen wij even bekrachtigen met een motie. De tekst wordt nu uitgedeeld.

Motie 14.1
'De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 30 september 2010,
Constaterende dat:

- In het kader van de Vaststellingsovereenkomst UPC Nederland jaarlijks vanaf 2005 tot en met 2011 aan de gemeente Haarlem een bedrag van € 321.500,= betaalt;
- 2011 dus het laatste jaar is dat dit bedrag beschikbaar zal zijn;
- De gemeenteraad de volgende criteria heeft geformuleerd voor de besteding van de kabelgelden:
  - Uit de projectomschrijvingen moet blijken dat de middelen ten goede komen aan de burgers van Haarlem, met de nadruk op burgers in maatschappelijk kwetsbare situaties;
  - Haarlemse burgers met een minimuminkomen en/of een medische/psychische problematiek en/of problemen op het gebied van arbeidsmarktparticipatie;
  - De subsidie voor deze doelgroep moet worden aangewend volgens een 80/20 regeling hetgeen inhoudt dat 80 procent daadwerkelijk aan de belanghebbenden wordt uitgegeven en 20 procent voor overheadkosten resteert;
  - De voorstellen hebben geen structureel karakter maar betreffen projecten of stimuleringsmaatregelen bij voorkeur vanuit burgerinitiatieven;
  - Projecten kunnen meerderjarig zijn onder voorwaarde dat de beëindigingsdatum duidelijk vastligt;
  - De voorstellen mogen niet leiden tot structurele lasten voor de gemeente Haarlem;

overwegende dat:
het college voornemens is om het budget kabelgelden 2011, minus de beslagleggingen (de projecten die tot het einde van de looptijd meerjarig zijn vastgelegd), nog niet te bestemmen maar op te nemen als reservering en bij de behandeling van de kadernota 2011 te bekijken of die reservering kan worden ingezet;

ten gevolge van de Rijksbezuinigingen de omstandigheden van burgers in maatschappelijk kwetsbare situaties mogelijk zullen verslechteren;
verzoekt het College van Burgemeester en Wethouders om:

- het budget kabelgelden 2011 + de bestemmingsreserve kabelgelden bij de kadernota 2011 te bestemmen volgens de criteria zoals die eerder door de gemeenteraad zijn vastgelegd;
- en daarbij vooral in te zetten op burgerinitiatieven en door een gericht communicatiebeleid het aanleveren van burgerinitiatieven verder te stimuleren;

en gaat over tot de orde van de dag.'
Ondertekend door Partij van de Arbeid, SP, GroenLinks, OPH en Actiepartij.

Ik wil een laatste opmerking maken, naar de collega van de heer Van der Hoek, de heer Heiliegers, vanwege zijn portefeuille Cultuur. We hebben in de aanvraag gezien dat de aanvraag van het HIT niet gehonoreerd is. Wij vinden dit initiatief bijzonder belangrijk. U gaf in de presentatie van de begroting al even aan het belang om het CCVP nu vorm te gaan geven. Zij willen heel graag het HIT overnemen en verder ontwikkelen. Ik hoop dat u een poging gaat doen om voor die opstart waarvoor ze middelen nodig hebben een potje te vinden.
Mevrouw HOFFMANS: In de eerste plaats sluit ik me aan bij het verhaal van mevrouw Koper, ik zal het niet herhalen. Wel even ter aanvulling en wellicht ten overvloed: we hebben het hier over de besteding van kabelgelden 2010. Dat is natuurlijk rijkelijk laat, voor dit keer gaan we ermee akkoord. Omdat we niet anders kunnen eigenlijk. Voor 2011 rekenen wij erop dat we bij de begroting, in ieder geval in een veel eerder stadium, ons hierover kunnen uitspreken.
De heer SNOEK: Net als mevrouw Koper zijn wij enthousiast over het idee van de burgerinitiatieven. Ik heb drie vragen aan mevrouw Koper. In welke zin gaat uw motie verder dan de voorliggende criteria en bevestigt u eigenlijk niet alleen wat er al in de criteria staat? Dat burgerinitiatieven voorrang krijgen. In de tweede plaats spreekt u over communicatiebeleid, vindt u ook dat hiervoor extra middelen vrijgemaakt moeten worden? U spreekt al over het voorliggende regeerakkoord. En ook wij als fractie denken dat het zware tijden worden en vragen ons af of daar de prioriteiten moeten liggen. De derde vraag is dat als er ondanks het communicatietraject er onvoldoende burgerinitiatieven liggen om het volledige budget te dekken, bent u dan bereid om de rest van de middelen wel aan andersoortige projecten, mits passend binnen de overige criteria, toe te kennen?
Mevrouw BREED: Dank u wel, ik sluit me in grote lijnen aan bij het verhaal van GroenLinks en de Partij van de Arbeid. Het is inderdaad al oktober. Er zijn verwachtingen gewekt naar organisaties en partijen. Mede daarom hebben wij besloten om positief te adviseren. Dat betekent overigens niet dat we dat blijven doen in de toekomst. We hopen nu toch wel aan de stukken van 2011 toe te zijn. De projecten lijken aan alle criteria te voldoen. De kabelgelden zijn immers bedoeld als stimuleringsmaatregel voor mensen die zich in een maatschappelijk kwetsbare situatie bevinden. Maar we sluiten aan bij mevrouw Koper dat er in de projecten nauwelijks iets is terug te vinden van eigen initiatief van de burgers. Terwijl dat destijds toch duidelijk in de aangescherpte criteria stond. Projecten als voorgesteld zijn nagenoeg allemaal ingediend door organisaties waarmee de gemeente al een subsidierelatie onderhoudt. Inhoudelijk bevinden de projecten zich allemaal min of meer binnen de gestelde criteria. Maar eigenlijk zijn alle voorstellen met hetzelfde gemak onder reguliere activiteiten te scharen. Als ik kijk naar het oprichten van bewonersorganisaties, re-integratieactiviteiten, een belastingconsulent, noem maar op. Nu juist deze extra kabelgelden zo mooi en ondersteunend kunnen zijn aan eigen initiatieven. En de eigen regie over de situatie van mensen, zonder institutionele beperkingen en beklemmende regelgeving. Wij willen dan ook aandacht vragen voor de besteding in 2011 en wij verwachten daarbij dat het college inzet op initiatieven van burgers,. dat de gemeente dat vooral voorop zet. De wethouder heeft inmiddels voorgesteld de middelen voor 2011 voorlopig te reserveren om met een nieuwe invulling te komen binnen de bestaande criteria. Wij vertrouwen erop dat hiermee

de kabelgelden in 2011 een goede bestemming krijgen. Ook eens een andere bestemming: doe eens creatief. Vertrouw op ervaringskennis en kunde van de mensen om wie het gaat. Een motie om nu een en ander te bevestigen lijkt ons overbodig, maar als we daarmee de zorgen van collega-raadsleden weg kunnen nemen, dan zullen we de motie steunen.
Mevrouw BOSMA: De VVD sluit zich aan bij de betogen die net gehouden zijn. We zullen de motie ook steunen. We vinden evenwel als er een verzoek wordt neergelegd waarin aangegeven staat dat de gelden bestemd moeten worden overeenkomstig de criteria zoals door de raad vastgelegd, dat dat het karakter van een overbodige motie heeft. Dat zouden wij in de toekomst wat willen vermijden. We zullen toch meegaan met de inhoud zoals die hier naar voren is gebracht.
Mevrouw ÖZOGUL: Ook dit onderwerp is uitvoerig in de commissie behandeld. Wij hadden dezelfde zorgen als de Partij van de Arbeid en GroenLinks. Alle gehonoreerde verzoeken voldoen aan de gestelde voorwaarden. Alleen daar waar het kan zouden we volgend jaar graag zien dat burgerinitiatieven gestimuleerd worden. En daarom steunen we ook en zijn we medeondertekenaar.
De VOORZITTER: Nog meer? Nee. Dan zijn er door de heer Snoek vragen gesteld aan mevrouw Koper.
Mevrouw KOPER: Communicatie is een ding, maar daar is extra geld niet voor nodig. We hebben een nieuw college zitten dat allemaal goede ideeën heeft over participatie en inspraak. Dat zullen ze ongetwijfeld ook hebben over communicatie, dat verwacht ik althans van ze. Het is dus niet van gooi er maar een extra bak geld tegenaan, maar kijk eens naar andere creatieve manieren hoe je uit bewoners frisse en nieuwe ideeën kan halen. Wat betreft de criteria en nogmaals bevestigen: de discussie in de raad is de afgelopen steeds gegaan over de criteria waar al dan niet aan werd voldaan. De raad heeft niets voor niets die criteria een aantal malen aangescherpt om die middelen in te zetten waarvoor wij denken dat ze bedoeld zijn. Dus ik voel er niets voor om opeens andere suggesties aan te geven, zoals u veronderstelt.
De heer SNOEK: Als je ziet dat potjes die bestemd zijn voor bewonersinitiatieven onderuitputting hebben ...
Mevrouw KOPER: Volgens mij is dat niet zo.
De heer SNOEK: Die discussie hebben we al gehad. Je zult ook hier kunnen verwachten dat niet alle aanvragen voldoen aan de criteria. Dan kun je die criteria wel aanscherpen, maar dan houden we gewoon geld over lijkt mij.
Mevrouw KOPER: Meneer Snoek, ik ben ervan overtuigd dat als je op een ander manier burgers benadert, er heel veel initiatieven leven bij burgers, dat weet u ook. En als je vervolgens moet concluderen dat het kabinet dat er nu zit met maatregelen komt die groepen kwetsbare Haarlemmers zullen treffen, moet dat geen enkel probleem zijn. Als u het hebt over de vouchers, dan komen daar vele malen meer aanvragen voor binnen dan er geld is. Dus dat komt goed.
De VOORZITTER: Dank u wel. Dan vraag ik wethouder Van der Hoek of hij op de motie wil reageren.
Wethouder VAN DER HOEK: Het doet mij goed als ik naar de motie kijk ... Ik heb de opmerkingen over de criteria en de besteding van kabelgelden volgend jaar goed verstaan. Het lijkt me niet zinvol om er opnieuw een discussie over te voeren. Die boodschap is verstaan en neem ik mee. Wat ik uit de motie haal, is dat veel partijen instemmen met het voorstel van het college om de kabelgelden nu bij de begroting nog niet te bestemmen, maar het collegevoorstel volgen om het budget kabelgelden minus de beslagleggingen die al lopen, als reservering mee te nemen en bij behandeling van de Kadernota 2011 te bezien of ze kunnen worden ingezet. In die zin snap ik niet helemaal de opmerking van GroenLinks, die zijn ook medeondertekenaars. Dat u dat bij de begroting helder wilt zien, misschien kunt u dat verduidelijken. Want als u deze motie steunt, vindt u het prima het bij de Kadernota 2011 te doen. Vanzelfsprekend zou ik bijna zeggen, volgen wij de criteria die ooit door de gemeenteraad zijn vastgelegd. Ik mag bijna niet anders. Een nieuw element in deze motie is dat u het benaderen van de burgers benadrukt. Dat u zegt dat dit de volgende keer intensiever moet en dat we meer ruchtbaarheid moeten geven aan

het feit dat hiervoor geld beschikbaar is. En kijk dan kritisch waaraan je het besteedt, is het wel echt nieuw, is het wel iets wat we niet regulier kunnen onderbrengen. Dat element wil ik zeker niet uit de weg gaan, wil ik overnemen. Dus het college kan leven met de motie en wat mij betreft, voorzitter, nemen we die over. En ik mag u nog melden namens mijn collega van cultuur dat wij natuurlijk sympathiek staan tegenover het HIT, dus we nemen het graag mee in toekomstige afwegingen.

2e termijn

Mevrouw HOFFMANS: Reagerend op de opmerking van de heer Van der Hoek: u hebt gelijk. Ik heb in de motie over het hoofd gezien dat we de kabelgelden bij de Kadernota 2011 gaan vaststellen. De bedoeling achter mijn opmerking was dat het nu rijkelijk laat is. Organisaties die initiatieven indienen kunnen op die manier ook niet verder. Dit biedt in ieder geval duidelijkheid, dus als we ons hieraan houden ben ik tevreden.
Wethouder VAN DER HOEK: Dat heb ik goed verstaan voorzitter.
De VOORZITTER: Nu de wethouder heeft aangegeven dat het college de motie kan overnemen, het wordt nieuw beleid voor 2011, denk ik dat we dit agendapunt zo kunnen afronden. Bij dezen.

16. VASTSTELLING BESTEMMINGSPLAN BADMINTONPAD (2010/184048)

De heer VAN DRIEL: Het betreft een uniek stukje Haarlem. Het ligt verscholen achter de huizen van de Verspronckweg en het spoor. Op het voormalige sportterrein van Kinheim wordt inmiddels het Sterren College gebouwd, een goede maatschappelijke ontwikkeling. Het CDA gaat ervan uit dat ook de nieuwbouw ten behoeve van badmintonvereniging Duinwijck snel concreet kan worden. In de commissie heeft het CDA zorgen geuit over het opofferen van groen, althans de betreffende onbebouwde ruimte. Toenemende parkeerdruk en de toegezegde parkzone. Wat betreft dat laatste willen wij graag met de Actiepartij en SP een amendement indienen. Dit amendement betreft het gedeelte ter hoogte van het Sterren College. Voor het zuidelijke deel ten zuiden van De Ark zouden wij graag een groenbuffer zien, maar dit weegt niet op tegen de onwenselijke effecten van het weg bestemmen van de bestaande bebouwing. Vandaar dat wij de wethouder op dit punt graag een wens willen meegeven. Deze wens is om ook voor dit nog te ontwikkelen gebied, voor de zone een groen uitgangspunt te hanteren en op te nemen in een stedenbouwkundig kader. De exacte invulling kan dan op een later moment plaatsvinden op de plek waar dat hoort, namelijk in de commissie Beheer.

Amendement 16.1 Groenbuffer
'De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen, donderdag 30 september 2010, in beraadslaging over het bestemmingsplan Badmintonpad,
constaterende dat:

- in het plangebied sportterrein heeft plaatsgemaakt voor de – overigens maatschappelijk gewenste bebouwing ten behoeve van het VMBO/Sterrencollege;
- hiermee groen althans onbebouwde ruimte verloren is gegaan;
- vanuit de gemeente meer dan eens is gesproken van het ruimtelijk uitgangspunt van een 12 meter brede parkzone langs de Delft (vastgelegd in bijvoorbeeld Nota van B&W 2008/26186 en beantwoording vragen van D66 artikel 38 RvO op 12 januari 2009);

overwegende dat:

- de nieuwbouwontwikkelingen impact hebben op het leefmilieu van de bewoners aan de Verspronckweg en het dan ook niet acceptabel is om de toegezegde parkzone onzeker te maken door deze niet als kader vast te leggen in het bestemmingsplan;
- een groenbuffer als zekerheid kan dienen voor behoud van het overgebleven groen op de gewenste plek;

- het gebruik van de gronden door het VMBO/Sterrencollege hierdoor niet wordt beperkt in die zin dat ook een groenbuffer onderdeel kan uitmaken van de buitenruimte/tuin van het VMBO/Sterrencollege en in de verleende vrijstelling is opgenomen dat niet (vergunningplichtig) wordt gebouwd binnen de 15 meter van de oever van de Delft;
- met het wijzigen van de bestemming van Tuin2 naar Groen wordt gewaarborgd dat in de toekomst niet kan worden gebouwd binnen de groenbuffer, anders dan voorzien binnen de bestemming Groen;

besluit:
het bestemmingsplan Badmintonpad vast te stellen, met dien verstande dat:

- de bestemming Tuin2 (T2) wordt omgezet in de bestemming Groen (G) voor zover de betreffende gronden liggen binnen 12 meter van de oever van de Delft (westzijde)

en gaat over tot de orde van de dag.'
Ondertekend door: CDA, Actiepartij en SP.

De VOORZITTER: Willen er anderen spreken? Nee. Dan kijk ik of de wethouder Ruimtelijke ordening wil reageren.
Wethouder CASSEE: Voorzitter, ik heb goed nieuws en ik heb minder goed nieuws. Het goede nieuws is dat ik meega met het tweede deel met het verzoek van de heer Van Driel, namelijk om in het inrichtingsplan voor het zuidelijk gebied vooral groen als insteek te nemen. Dus die toezegging doe ik hier. Het minder goede nieuws is dat ik dit amendement met kracht ontraad, en wil hierom. Het is niet gebruikelijk om particuliere grond ineens groen te bestemmen. In het inrichtingsplan dat al in 2008 door dit illustere gezelschap is vastgesteld, zit die groenstrook al. Het is dus al mogelijk het gewoon zo te doen. En er bestaat bovendien de mogelijkheid dat het vmbo tegen deze wijziging in beroep gaat en dan hebben we daar een probleem mee. Dus dat vertraagt onnodig. En ten slotte weer een opmerking van persoonlijke aard. Als wij aldoor zeggen dat we de burger zo vroeg mogelijk bij besluitvorming willen betrekken, zou ik me er niet tegen verzetten als u bij een volgende gelegenheid alvast in de commissie meldt dat u met zo'n amendement komt.
De heer VAN DRIEL: Dank voor de toezegging dat voor het zuidelijk gedeelte het groenuitgangspunt in het stedenbouwkundig kader wordt meegenomen. Wat het amendement betreft: ik deel de mening van de wethouder niet. Wat wij hier doen in de raadszaal is het vastleggen van kaders. Dit is zo'n kader. Dit kader staat in een genuanceerd verhaal op papier en belet het vmbo niet bij het inrichten van de tuin. Wat het doet, is dat het een groenbuffer aanbrengt. In die zin dat binnen 12 m van de oever geen aanbouwen kunnen worden gebouwd. Het is een stuk groen en dat is het kader dat wordt meegegeven. We beletten het vmbo helemaal niets. Het is geen gebruik om eenmalig uitgegeven gronden anders te bestemmen, dat klopt. Dat doet er niets aan af dat het wel kan. Vandaar dat wij met dit kader komen.
De heer FRITZ: Het kader hebben we eigenlijk al vastgesteld; dit is ook door de wethouder net aangegeven. In een ander stuk hebben we als raad vastgesteld dat dit zo moet. En u stelt zelf in de zuidelijke strook een oplossing voor die eigenlijk hier ook zou kunnen. Leg het in dat kader vast, niet in het bestemmingsplan. Dat vindt u goed genoeg voor het zuidelijke deel, waarom vindt u diezelfde oplossing die ook zekerheid biedt niet goed genoeg voor dit deel van het plan?
De heer VAN DRIEL: Dat zal ik u zeggen. Voor dit deel is al duidelijk wat de stedenbouwkundige uitgangspunten zullen worden. Er wordt al gebouwd op dit moment. Wat nog ontbreekt is het ruimtelijk kader en dat geven wij nu mee. Voor het zuidelijk deel ligt het ingewikkelder en ik heb dat al genoemd. Ik heb dat ook van de stedenbouwkundige vernomen.
De heer DE IONG: Voorzitter, zijn we zo de commissie niet opnieuw aan het doen?
De heer VAN DRIEL: Dit hebben we nog niet besproken.

De heer DE IONG: Dat is juist het probleem. Ik heb begrepen dat het CDA in de vorige periode hier nooit opmerkingen over heeft gemaakt.
De heer VAN DRIEL: Dat vind ik altijd heel goedkoop om te verwijzen naar het verleden; wij kijken nu naar de toekomst. We gaan nu een standpunt bepalen wat mij betreft. En om op de vraag van de heer Fritz terug te komen: dat is precies het verschil. We willen geen gebouwen gaan weg bestemmen door te zeggen dat het vanaf morgen groen is. In het noordelijke deel staat geen bebouwing. Dus wat dat betreft: geen probleem.
De VOORZITTER: Wil er nog iemand reageren? De heer Mulder en de heer Vrugt. Ik ben natuurlijk niet bij die commissievergadering geweest, de heer De Iong wel, maar ik steun zijn oproep om hier niet die commissievergadering over te doen. Maar ik kan het niet beoordelen.
De heer MULDER: GroenLinks vindt dat er een behoorlijk plan ligt. Hoewel er op relatief kleine ruimte veel functies zijn ingetekend. Die functies gaan ook vervuld worden. Ik blijf erbij dat ondanks de blijvende bezwaren van de bewoners, in dit plan bijzonder veel rekening is gehouden met de wensen van bewoners. Niet in het minst door de vorige raad die de toren van 40 meter die oorspronkelijk bedoeld was, heeft weg bestemd. Zodat er nu alleen nog maar een toren van minder dan de helft is overgebleven. Verder wijs ik erop dat de vmbo ten opzichte van de Verspronckweg zo gesitueerd is dat hij visueel het minst overlast bezorgt. Dat er een bijzondere mooie en dure steen is gebruikt om het aanzien te verfraaien, net als de groene wanden en ook de daken die erin gepland zijn. Ik kan nog meer noemen, zoals dat het fietsverkeer zich voornamelijk zal afspelen aan de spoordijkkant. En dat laden en lossen ook aan die kant plaatsvindt, zodat vanaf de Verspronckweg in de achtertuin van de bewoners zo min mogelijk overlast te zien zal zijn en zal plaatsvinden. Ten aanzien van de groenstrook: wij zijn bij de bouwopzichter geweest en hebben de tekeningen bekeken. Er zit een grote strook met bomen in en opgaand groen. Het is niet zo dat die strook overal 12 m kan zijn. Daar is te weinig ruimte voor en dat moeten we gewoon erkennen. Als je bedenkt dat aan de overkant van de Delft, aan de achtertuinen nog een 5 m brede strook gemeentegrond ligt, zou je kunnen zeggen: dat is ook nog van de gemeente. Die kunnen bewoners inrichten, wat ze voor een groot deel ook al gedaan hebben. Voorzitter, wij zullen het amendement daarom niet steunen. Hoewel het altijd beter kan, denken wij dat de kwaliteit voldoende is gewaarborgd bij uitvoering van dit plan.
De VOORZITTER: Ik wijs u er nogmaals op dat het een bespreekpunt is geworden om het CDA de mogelijkheid te geven dit amendement in te dienen. Ik heb u dus gevraagd om uw bijdrage op dit amendement toe te spitsen. Niemand hoeft zich dus uitgenodigd te voelen om een hele beschouwing over het bestemmingsplan te geven. Ga uw gang.
De heer VRUGT: Op dat punt wil ik de heer Van Driel bijvallen, ook als mede-indiener. Ik vind het sowieso vreemd dat de wethouder zegt dat we voortaan in de commissie amendementen moeten aankondigen. Ik vind dat geen pas geven. Juist in 2008 is in de richtlijnen voor de ruimtelijke onderbouwing van het project Badmintonpad die groenstrook tot op de meter vastgelegd. Er is dus al een kader. Ik begrijp daarom totaal niet wat het probleem is.
De VOORZITTER: Ik wil even aan de heer Van Driel vragen – na de toezegging van de wethouder – of hij het amendement in stemming wenst te brengen.
De heer VAN DRIEL: Als u het goed gelezen hebt, ziet u dat onderwerp niet in het amendement staan. Dus het antwoord is ja.
De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen en krijgt u gelegenheid voor een stemverklaring.
De heer DE IONG: Zoals de heer Mulder al zei is het woekeren met ruimte op deze plek. En overal in Haarlem trouwens. Wij vinden dat hier op een goede manier iets moois is gemaakt en wij staan helemaal achter het bestemmingsplan. Daarom gaan we dit amendement er niet bijzetten.
De heer FRITZ: Zoals ik bij interruptie aangaf is het in de kaders goed geregeld, waar het hoort. Het hoeft niet in het bestemmingsplan. Ik vraag me af of de indieners blij zouden

zijn als hun tuin tot groen zou worden bestemd. Dat is niet de gewoonte in deze stad en dat willen we zo houden. Particulier eigendom hoort niet de bestemming groen te krijgen.
De VOORZITTER: Verder geen stemverklaringen? Mag ik dan vragen of degenen die het amendement willen steunen hun hand opsteken? De fracties van SP, CDA en de heer Vrugt, waarmee het amendement is verworpen. Zijn er nog stemverklaringen nodig over het bestemmingsplan, of kan ik dat zo vaststellen? Ja, dan is het vastgesteld.

17. ONTWERPBEGROTING 2011 COCENSUS (2010/280829)

Mevrouw LANGENACKER: Ik gaf het al aan bij het punt over de begroting van het Noord-Hollands Archief. Wij hebben als Haarlem zeven verbonden partijen waarin wij opereren. Samen met andere gemeenten zitten wij in die besturen. Wij hebben met elkaar hier afgesproken en in de Kadernota vastgelegd dat we moeten gaan bezuinigen. En dat dit betekent dat we in ons eigen vlees en in organisaties waar wij mee samenwerken, die wettelijke taken voor ons uitvoeren, gaan snijden. Er is een bezuiniging voor 2011 aan die verbonden partijen opgelegd voor 750.000 euro. In dit geval, bij Cocensus, stelt het college voor die bezuiniging niet op te leggen. Wij zijn het daar als Partij van de Arbeid niet mee eens. Wij vinden het lastig nu elke keer apart een begroting van een verbonden partij voorbij te zien komen en dan te moeten beoordelen of deze wel of niet in aanmerking komt voor bezuiniging. Dus wij stellen voor, door middel van een motie, dat bij de begroting het college het voorstel doet hoe zij met die totale bezuiniging wil omgaan. En dat wij dan een afweging kunnen maken of wij willen meestemmen in die afzonderlijke begrotingen van die verbonden partijen. Ter aanvulling: omdat we nu niet willen meegaan in het voorstel, komt er ook een amendement. In dit amendement stellen wij voor om nu niet akkoord te gaan met de begroting, maar net als bij het Noord-Hollands Archief een verklaring van bezwaar af te geven ten aanzien van de begroting 2011 zodat wij het college in de gelegenheid stellen opnieuw te gaan onderhandelen. We komen dus bij de begroting terug met een totaalvoorstel.
Mevrouw HOFFMANS: We hebben afgesproken de verbonden partijen een taakstelling op te leggen van 750.000 euro. Als wij nu akkoord gaan met de ontwerpbegroting van Cocensus, dan betekent dat dat wij Cocensus nu vrijwaren van een bezuiniging, op een moment dat we nog niet kunnen overzien wat het voor de andere verbonden partijen betekent. Ook GroenLinks vindt, net als Partij van de Arbeid, VVD en D66, dat wij een integrale afweging moeten kunnen maken. We kunnen dus niet op dit moment Cocensus al vrijwaren, terwijl wij het totale overzicht nog niet hebben. Vandaar dat ook ons logo boven de motie en het amendement staat. Dank u wel.
De heer REESKAMP: D66 sluit zich uiteraard aan bij veel van wat door de PvdA en GroenLinks is gesteld. Even terug naar de kern. De basis van de begroting die wij straks krijgen is de Kadernota zoals we die in juni met brede steun hebben vastgesteld. Een van die uitgangspunten op pagina 30 en 31 van die Kadernota is dat wij een forse taakstelling aan subsidieontvangers meegeven. En aan de andere kant aan de verbonden partijen. De komende begrotingsbehandeling, ik kan het document nog niet inzien, kan de raad pas toekomen aan die integrale afweging die het college aan ons zal vragen te maken. En dat is het geëigende moment om dat ook te doen en om dan de begrotingen van de verbonden partijen mee te nemen. Dus u moet ons logo boven amendement en motie niet zien als een 'njet', maar als herinnering aan de afspraken die we in juni hebben gemaakt. Namelijk: 750.000 euro voor 2011, afspraak is afspraak, dat gaan we ook uitventen aan de andere mensen in de stad. En daar moeten we ons aan houden Tenzij het tegendeel bewezen is, maar dat kunnen we pas beoordelen bij de begrotingsbehandelingen over een maand.
De heer DE JONG: Ik wil aan de vorige sprekers toevoegen dat het van belang is dat de verbonden partijen tijdig en snel weten waar ze aan toe zijn. En daarom staat die motie onder tijdsdruk, want zij moeten met hun begroting van volgend jaar verder.
Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik kan het niet laten, nog een laatste opmerking. Ik vind deze moties heel redelijk. Wij zijn niet blij met de bezuinigingen, daar zijn we heel helder in geweest. Maar als nu Cocensus gevrijwaard wordt van bezuinigingen, komt dat neer op

de schouders van de anderen die het net zo moeilijk hebben. Ik stel de SP voor deze beide moties te steunen.
De VOORZITTER: Gaat het tegenwoordig zo bij de SP?
De heer VAN DE MANAKKER: Voor de laatste keer mag dat, voorzitter.
De heer VRUGT: Ik kan me aansluiten bij de woorden van mevrouw Van der Molen. Onze fractie houdt de grote vraag wanneer wij een verzelfstandigde organisatie krijgen die ons iets gaat opleveren. Daar zitten we nog steeds op te wachten. Voor de rest laat ik het daarbij. Wij zullen in ieder geval de motie en amendement steunen, uiteraard.
De heer SCHRAMA: In de Kadernota is ook aangegeven dat de bezuinigingen pas in 2012 worden bekeken; 2011 zou een soort overgangsjaar worden. Twee is dat niet met een kaasschaaf iedereen een bepaald percentage moet bezuinigen, maar dat per geval moet worden bekeken welke bedrijven te luxe leven en dus kunnen bezuinigen en welke al goed functioneren. In de commissie is gebleken dat Cocensus is opgericht om in samenwerking goedkoper te kunnen functioneren. Daar zijn ze in grote lijnen in geslaagd, ze werken beter en in grote lijnen goedkoper. En het is niet goed dat ze dan mee moeten doen met de bezuinigingen, alleen vanwege het bezuinigen en dus ook moet bezuinigen met de kaasschaafmethode. Als zij al bezuinigen, zouden ze vrijgesteld moeten worden van de bezuinigingen die worden voorgesteld.
De heer VAN DRIEL: Wij hebben in de commissie ook al gezegd dat wij in principe het college steunen in het voorstel. Maar wij hebben ook gezegd dat we ze eraan herinneren dat er een taakstelling staat van 750.000 euro. Dus als zij kunnen garanderen dat ze dat vinden, zijn wij voor het voorstel van het college.
Wethouder HEILIEGERS: Kijkende naar de moties en de logo's die erop staan, is er bijna geen kruid tegen gewassen. Toch wil ik u een aantal overwegingen meegeven die u op genuanceerde gedachten zouden kunnen brengen. Laat ik de woorden van mevrouw Hoffmans gebruiken, dat het erop lijkt dat een van de verbonden partijen gevrijwaard wordt van de bezuinigingsroute die in gang is gezet. Dat kan natuurlijk niet waar zijn. U allen weet dat gemeenschappelijke regelingen een bijzondere status hebben in de samenwerking die wij aangaan. Want wij zijn vaak een deelnemer in een regeling en moeten dus altijd afstemmen met andere partijen. Ik zal u zeggen: wij hebben bij alle gemeenschappelijke regelingen aangegeven dat wij de bezuinigingsroute ingaan in het licht van de Kadernota en onderliggend de coalitieafspraken. Ik kan u zeggen dat Haarlem ten opzichte van andere gemeenten de bezuinigingsroute ontzettend sterk inzet. En meer dan gemiddeld een korting erop loslaat. Dat betekent dat het zwaar wordt voor Haarlem om die bezuinigingsroute gestalte te geven. Toch wil ik eraan toevoegen hoe het college te werk gaat met de verbonden partijen. En dat geldt niet alleen voor de verbonden partijen, maar het geldt ook voor de partijen die van ons subsidiegeld krijgen. En u weet, dat gaat om 32 miljoen euro, waarvan 10% bezuinigen, dat is 3,2 miljoen. De toets die het college vooral gaat doen is nut en noodzaak. Moeten we het zelf doen of uitbesteden en wat zijn de prestaties, tegen welke prijs en wie mag het dan gaan doen. Rücksichtslos zeggen 10 of 15% gaat niet altijd lukken. Iemand zei zojuist iets over de kaasschaafmethode. Nee, het college gaat keuzes maken. Bij gemeenschappelijke regelingen is het echt anders. Wij zullen overeenstemming moeten krijgen met de partijen waaraan we verbonden zijn. Dat geldt voor de VRK, Paswerk, Cocensus, u kent de hele rij. Het gaat om zeven partijen. Dat betekent dat het in de programmabegroting niet is gelukt 750.000 euro in 2011 van de verbonden partijen te krijgen, want daar hebben we toestemming van de andere deelnemers voor nodig. Dat wil niet zeggen dat we de bezuiniging niet gaan halen. Voor zover ik het nu kan inschatten zijn er twee partijen met wie we een nog nauwer verband hebben en verwantschap, Spaarnelanden en SLO, – daar zijn we enige of 50%-aandeelhouder – en gaan we daar een groot deel van die bezuiniging halen, maar het is geen garantie. Ik begrijp de problematiek en steek de hand in eigen boezem omdat ik een aanloop gemaakt heb naar 2011 en ik besef dat er niet zomaar iemand gevrijwaard kan worden. Ik denk dat bij Cocensus we moeten beseffen dat we in 2007 gestart zijn met een opdracht aan de nieuwe partij Cocensus om 25% van de uitvoeringskosten te realiseren in een aantal jaren. En ze zijn van 2007 naar 2010 van 5,6 miljoen uitvoeringskosten naar 5 miljoen toegegaan. Dus ze hebben al een enorme

integratiewinst bereikt. Dus ik begrijp het aspect 2011. En als u het goed gelezen hebt, is er voor 2012 voor Cocensus al een korting op losgelaten. En dat hebben ze ook geaccepteerd. Maar voor 2011 is dat mij daar niet gelukt. Dus mijn advies aan u als raad is om de motie niet aan te nemen. Ik kan hem niet uitvoeren, lijkt het wel, omdat ik de andere partijen daarvoor nodig heb. En het amendement dat u voorstelt, begrijp ik heel goed. Het is een duidelijk signaal zoals dat ook is afgegeven bij de goedkeuring van het Noord-Hollands Archief en daar kan ik me wat bij voorstellen. En die kan ik dus accepteren.
Mevrouw HOFFMANS: Waarom kiest u een verschillende insteek voor Cocensus en het Noord-Hollands Archief? Want bij het Noord-Hollands Archief besluit u een verklaring van bezwaar af te geven en hier besluit u om voor 2011 geen taakstelling op te leggen. Waarom die andere aanpak?
De VOORZITTER: Daar kun je in de tweede termijn op antwoorden; dan kun je even nadenken.
Mevrouw HOFFMANS: Ik wil graag antwoord vóór mijn tweede termijn.
De heer REESKAMP: Ik heb ook een vraag vóór mijn tweede termijn.
De VOORZITTER: Dan hebben we in feite drie termijnen ... Stelt u hem maar, ik doe niet te formalistisch vanavond.
De heer REESKAMP: De vraag is dat u zegt dat als de motie wordt aangenomen u hem niet kunt uitvoeren. Daar hebben wij moeite mee. De motie stelt eigenlijk wat gewoon in de Kadernota is opgenomen en niet veel meer of minder. Hoe ziet u dat? En wat het amendement betreft: in het voorstel wordt een zienswijze van de raad gevraagd. Dat is opgenomen in de regeling voor verbonden partijen. Die zienswijze is het recht van de volksvertegenwoordiging, zeker in het licht van het feit dat wij offers vragen van de bevolking. Dan lijkt het zaak dat het college onze zienswijze overneemt en overbrengt.
De heer DE JONG: Ik vraag me af hoe moeilijk het kan zijn om een lijstje te maken van alle verbonden partijen en daar dan met een voorstel tot bezuiniging te komen. En dan kan het nog steeds zo zijn dat een verbonden partij niets bijdraagt en een andere partij wel, dus ik begrijp uw bezwaren tegen de motie niet. We willen gewoon een lijstje hebben.
De VOORZITTER: Ik constateer dat er verder geen vragen zijn. De wethouder antwoordt nu direct in tweede termijn.

2e termijn

Wethouder HEILIEGERS: Om met de laatste spreker te beginnen: de Kadernota is leidend voor ons allemaal, zeker voor het college. Op pagina 30 staat de lijst. De ombuigingen die er staan, zijn taakstellend gezet voor de programmabegroting voor de komende jaren. Het is wel zo dat er overeenstemming moet zijn met de andere partijen. Bij het Noord-Hollands Archief is aan de orde geweest dat de deelnemende partijen daar nog geen akkoord voor hebben gegeven. Voor Cocensus hebben de deelnemende partijen akkoord gegeven voor 2011 en 2012 zoals het daar aan de orde is geweest. Het voorstel aan de gemeenteraad, waar het budgetrecht is ...
Mevrouw HOFFMANS: Voor mij bevestigt dit wat meneer De Jong net zegt. Dat wij een integrale afweging kunnen maken.
Mevrouw VAN DER MOLEN: Maar u staat als Haarlem niet alleen. Ik ben wat dat betreft heel gevoelig voor de argumenten van de wethouder, want ik weet hoe het werkt bij die gemeenschappelijke regelingen: je hebt die andere gemeenten echt nodig. Dat amendement – ik luister goed naar u en heb wat praktijkervaring, dus ik weet een beetje hoe het in elkaar zit – is logisch. Maar die motie, dat kan ontzettend vertragend werken. En als andere gemeenten niet willen meewerken sta je als Haarlem behoorlijk alleen. En wil je resultaat boeken, dan heb je tijd nodig om andere gemeenten over te halen.
Mevrouw HOFFMANS: Als je zo redeneert, hoeven wij er net zo goed geen besluit over te nemen. Ik begrijp heel goed dat wij als Haarlem niet alleen staan, maar wij gaan hier nu wel een besluit over nemen.

Wethouder HEILIEGERS: Dat begrijp ik ook heel goed en dat is mijn opmerking ook. Mijn advies zou zijn dat ik het amendement heel goed begrijp, want dat is in lijn met het Noord-Hollands Archief. Daar kan ik mee terug naar Cocensus. Dat betekent dat ze wel door kunnen voor 2011. En dat betekent dat wij moeten terugkomen met voorstellen die ordentelijk zullen zijn voor partijen die subsidie ontvangen. En ik kan u zeggen dat het echt ordentelijk moet gebeuren. Dus u zult in de documenten die u heeft rond de programmabegroting 2011 nog niet de keuzes zien. Dat heeft echt adem nodig na de Kadernota in mei 2011. En dan krijgt u de lijst met voorstellen, hier wel, hier niet, keuzes maken annex kaasschaaf.
Mevrouw LANGENACKER: Ik begrijp een paar dingen niet. Want volgens mij moeten alle verbonden partijen toch gewoon in 2010 hun begroting voor 2011 vaststellen. Daarmee zitten we dan in november, een maand voor 2011. Ik kan niet begrijpen waarom u dan nog geen plaatje kunt voorleggen, waarin u aangeeft welke bezuinigingen u wel en niet kunt halen op de verbonden partijen. En dat is wat wij hier vragen aan u.
Wethouder HEILIEGERS: Vier maanden geleden, toen wij startten, hebben we dit traject en veel andere trajecten in gang gezet. Wij hebben gemerkt dat bij een aantal van de verbonden partijen, met name bij de gemeenschappelijke regelingen, dit niet bereikt kan worden in overeenstemming met de andere deelnemers. Dat vraagt echt een lange adem. In twee regelingen waar wij in zitten, Spaarnelanden en SRO, kunnen we een groot deel van de taakstelling halen – zoals ik het nu inschat. Dat staat los van het feit dat het deel dat we taakstellend niet kunnen bereiken, dat we dat op ander vlak binnenhalen. Dus de bezuiniging gaan we bereiken.
De heer DE JONG: Dus u heeft uw lijstje al klaar, want u haalt SRO en Spaarnelanden erbij. Dan kunt u toch gewoon dat lijstje meteen aan ons overleggen. Dan was dit allemaal niet nodig geweest.
Wethouder HEILIEGERS: Dat staat in de programmabegroting, dat klopt. En als u dat straks gaat lezen, ziet u dat van die twee partijen 500.000 euro als taakstellend in 2011 bereikt wordt. En dat betekent dat we nog 250.000 euro elders moeten dichten. En dat gaan we elders dichten.
De heer DE JONG: Dan snap ik de verklaring van bezwaar niet meer. Die hebben we afgegeven bij het Noord-Hollands Archief, want daar gaan we geen bezuiniging meer op realiseren volgend jaar.
Wethouder HEILIEGERS: Daar gaan we nog mee in gesprek om het toch voor elkaar te krijgen, net als met Cocensus.
De heer VAN DRIEL: Ik heb nog een vraag aan de wethouder. Ik snap het niet helemaal goed. In de commissie zei u nog dat het om 500.000 euro ging. Toen hebben wij u erop gewezen dat het ging om 750.000 euro. Toen hebt u het vertrouwen gewekt dat u het ging halen, u zei: dat gaan we doen. En nog geen drie weken later komt u met de mededeling dat u het niet gaat halen en dat u nog 250.000 euro moet gaan zoeken. Kunt u dat uitleggen?
Wethouder HIELIEGERS: U moet een verschil maken tussen realisatie van het daadwerkelijke bedrag – daarvan heb ik in de commissie gezegd dat we die in 2011 gaan bereiken – maar het andere is dat over het benoemen waar je de bezuinigingen gaat halen, je overeenstemming moet hebben met de deelnemende partijen in gemeenschappelijke regelingen. En ik kan u zeggen: dat gaat niet lukken voor de begroting die nu is ingediend.
De heer DE JONG: Maar dat wist u tijdens de commissie ook al. En toen hebben wij u ernaar gevraagd en hebt u een ander antwoord gegeven.
Wethouder HEILIGERS: Dat heb ik niet als zodanig ervaren. De bezuiniging van 750.000 euro gaan we in ieder geval halen.
De heer VAN DE MANAKKER: Meneer de voorzitter, ik verzoek u de vergadering even te schorsen.
De VOORZITTER: Oké, dan houden we gelijk even een pauze. En dan vraag ik de stemcommissie en de commissie Onderzoek geloofsbrieven aan het werk te gaan. Dan gaan we om 22.20 verder.

Pauze van 22.05 – 22.20 uur

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Ik geef het woord aan mevrouw Otten, die de bevindingen van de commissie zal weergeven.
Mevrouw OTTEN: De commissie uit de raad van de gemeente Haarlem, in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en de verder bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden door de heer Bart Jonkers en de heer Wybren van Haga, op 31 augustus 2010 en op 24 september 2010, benoemd tot leden van de raad van de gemeente Haarlem. Rapporteert de raad van de gemeente Haarlem dat ze bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de benoemden aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert tot hun toelating als lid van de raad van de gemeente Haarlem.
De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Otten en de overige leden van de commissie. Ik neem aan dat niemand hier het woord over wil voeren. Dan stel ik voor de geloofsbrieven goed te keuren en de benoemden toe te laten. Akkoord? Dan zullen we straks Bart Jonkers installeren. En de heer Van Haga verkeert in het buitenland en wordt de volgende keer geïnstalleerd. Dank aan de commissie die dit werk stipt en nauwkeurig heeft gedaan. We waren gebleven bij de schorsing die was gevraagd door de heer Veen, dus die krijgt als eerste het woord.
De heer VEEN: Ik had een schorsing aangevraagd omdat ik zag dat de communicatie tussen de raad en het college wat stroef liep. We hebben ons even met de informatie neergezet, het is nu duidelijk, en geef het woord aan D66 om de laatste toevoegingen op dit gebied te doen.
De VOORZITTER: U vraagt de voorzitter het woord te geven aan D66, dat is akkoord.
De heer REESKAMP: In de schorsing bleek dat wij hetzelfde bedoelden en aan hetzelfde eind van het touw trekken, het college en de indieners van deze motie. Zo moet dat ook. We hebben wel vastgesteld dat het college een bestuurlijke taak heeft en dat de raad het maken van afwegingen tot taak heeft. We hebben ook vastgesteld dat op basis van de begroting die wij nog niet hebben kunnen inzien, wij die afweging niet kunnen maken. Vandaar dat wij als raad onze eigen verantwoordelijkheid nemen en het college uitnodigen om op zijn beurt de eigen verantwoordelijkheid te nemen. We willen deze motie gewoon in stemming brengen. En nogmaals: de coalitie staat open voor alle suggesties en alle debatten die juist bij begrotingsbehandelingen thuishoren en die we in alle openheid zullen voeren.
De VOORZITTER: Akkoord. U zegt op dit moment niets over het amendement. Dat komt gewoon in stemming?
De heer REESKAMP: Dat brengen we gewoon in stemming. We hebben bedoeld het college aan te sporen en de partij Haarlem sterk neer te zetten bij de verbonden partijen.
De VOORZITTER: Dan denk ik dat we hier voldoende uitgebreid over gediscussieerd hebben. Ik neem aan dat u niet van een tweede termijn gebruik wil maken? Toch wel.
Wethouder HEILIEGERS: Heel kort voorzitter. Ik heb erover gezegd wat ik erover gezegd heb. U brengt hem in stemming. Dat zet wel – deze opmerking maak ik voor de notulen – extra druk op de gemeenschappelijkeregelingdeelnemers en druk op het college om er vaart mee te maken. In die zin helpt het misschien.
De VOORZITTER: Dan gaan we nu stemmen.

Amendement 17.1
'Gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 september 2010,
overwegende dat:

- In de kadernota 2011 voor de verbonden partijen een taakstelling van€ 750.000,00 is opgenomen;
- Met de motie: ‘Trap op, trap af’, het college wordt gevraagd de raad met de begrotingsbehandeling te informeren over de invulling van deze totale bezuiniging voor verbonden partijen en niet per verbonden partij een begroting voor te leggen.

- Deze werkwijze ook toe te passen op de behandeling van de begroting van Cocensus.

Besluit:
om de Ontwerpbegroting 2011 Cocensus als volgt aan te passen:

- Besluitpunt 1, 2 en 3 van het raadsbesluit te laten vervallen en als besluitpunt op te nemen: ´Een verklaring van bezwaar af te geven ten aanzien van de begroting 2011 van Cocensus´.

en gaat over tot de orde van dag.'
Ondertekend door: GroenLinks, D66, VVD en PvdA.

De VOORZITTER: Wil iemand een stemverklaring afleggen?
De heer VRUGT: Deels nog in reactie op de eerste termijn en wat de heer Reeskamp opmerkt. Dat geeft aan hoe lastig het is om greep te hebben op verbonden partijen. Het zijn toch gedrochten. Ik wil herhalen dat de Actiepartij ten principale altijd tegen verzelfstandiging van die lokale belastingdienst is geweest. Dat is de grote fout geweest.
De heer VAN DRIEL: Hoewel wij betreuren dat er blijkbaar een misverstand is geweest tussen de wethouder en de commissie, althans de fractie van het CDA, over de bezuiniging, hebben wij in principe gewoon vertrouwen in deze wethouder. Als oppositiepartij CDA vinden wij het amendement eigenlijk overbodig en zullen we het niet steunen.
De VOORZITTER: Wie steunt het amendement? Dat is de hele gemeenteraad, met uitzondering van de fractie van het CDA. Dat is dus aangenomen. Dan hebben we een motie.

Motie 17.2: Trap op, trap af.
'De Haarlemse gemeenteraad, in vergadering bijeen op 30 september 2010,
constaterende dat:

- de in de Kadernota 2010 (pagina 30 en 31) voor de verbonden partijen een taakstelling van 750.000 euro voor 2011 is opgenomen,
- deze taakstelling is uitgewerkt in mogelijke ombuigingen per verbonden partij,
- het college vandaag de raad vraagt voor een verbonden partij in te stemmen met niet invullen van een taakstelling per 2011,

overwegende dat:

- de raad met de begrotingsbehandeling de balans kan opmaken met betrekking tot de totale taakstelling voor de verbonden partijen voor 2011,
- het niet wenselijk is dat de raad per verbonden partij afzonderlijk, dus zonder totaaloverzicht, instemt met het al dan niet vrijstellen van de taakstelling voor 2011,
- het aan de andere subsidieontvangers die met ombuigingen te maken krijgen, niet goed uit te leggen is indien van coalitieakkoord en Kadernota (tabel pagina 31) wordt afgeweken,

verzoekt het college:

- de totale 2011-ombuiging van 750.000 euro voor de verbonden partijen als taakstellend te beschouwen,
- over de 2011-taakstelling van 750.000 euro verdelingsafspraken te maken met de verbonden partijen en het resultaat aan de raad bij de komende begrotingsbehandeling voor te leggen.'

Ondertekend door: D66, VVD, GroenLinks en PvdA.

De VOORZITTER: Wil er iemand een stemverklaring afleggen?
Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik snap de argumentatie van de heer Reeskamp en ik denk dat hij uit naam van de coalitie spreekt. En natuurlijk heeft iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid. Maar waar ik een beetje bang voor ben, is dat het aannemen van deze motie bij de deelnemende gemeenten wel eens heel verkeerd kan overkomen. En als laatste wil ik de coalitie aanspreken er rekening mee te houden dat Haarlem in sommige gevallen gegijzeld wordt door heel kleine omliggende gemeenten, die heel lang hun poot

stijf kunnen houden om iets niet voor elkaar te krijgen. U mag haar in stemming brengen, maar de SP zal niet instemmen met deze motie.
De heer Schrama: Ook de Ouderenpartij stemt niet in met deze motie. Ik denk dat het de zaak meer slecht dan goed doet. Het is wel een politiek statement dat gemaakt wordt, maar ik denkt niet dat het een goede zaak is deze motie te steunen.
De VOORZITTER: Verder geen stemverklaringen? Wie steunt de motie? De fractie van D66, de Actiepartij, de fractie van GroenLinks, de VVD en de PvdA. Dan is hij aangenomen. En dan nog even over punt 17: dat is geamendeerd waardoor we op dit moment die begroting niet vaststellen.

18. ONDERZOEK VAN DE REKENKAMERCOMMISSIE NAAR INTEGRALE WIJKVERNIEUWING (2010/314650)

De VOORZITTER: Ik geef eerst het woord aan de voorzitster van de Rekenkamer.
Mevrouw SIKKEMA: Dank u wel, voorzitter. De Rekenkamercommissie heeft een onderzoek gedaan naar de doelmatigheid van stedelijke vernieuwing van twee naoorlogse wijken: Delftwijk en Meerwijk Centrum. Doel van het onderzoek is om te kijken hoe het beleid in elkaar zit, welke aanpak is gekozen en welke effecten beoogd zijn. Er is onderscheid gemaakt in effecten op fysiek, economisch en sociaal terrein. Doel van het onderzoek is vooral om te kijken naar het operationeel niveau. Hoe werkt de stedelijke vernieuwing nu in de praktijk van alledag? Wij hebben hierbij vooral gekeken naar het functioneren van de gemeente. Wat zijn de belangrijkste uitkomsten? Wij weten inmiddels allemaal dat Haarlem over een indrukwekkend beleidskader beschikt. En niet alleen een algemeen beleidskader, maar ook in plannen over de wijkaanpak staan doelstellingen geformuleerd over veiligheid en criminaliteit, de fysieke en sociale leefomgeving, de sociale kwaliteit van de samenleving, het binden van de midden- en hogere inkomens en de economische groei. Uit het onderzoek blijkt dat deze doelstellingen beperkt worden uitgewerkt in de twee onderzochte vernieuwingsprojecten. Bij de uitvoering van die projecten ligt de nadruk op het verbeteren van gebouwen en de fysieke leefomgeving. Dat vandaar ook effecten optreden op sociaal en economisch terrein is mooi meegenomen, maar voor een groot deel geen uitgangspunt in de planuitvoering. Daarom is er ook niet direct op gestuurd. Een andere uitkomst is dat de gemeente geen duidelijke rol heeft bij de aanpak van de wijkvernieuwing. Bij beide projecten ontbreekt het aan een duidelijk kader voor de inzet van de gemeente. Soms heeft de gemeente een licht regisserende rol, soms heeft de gemeente een zeer actieve rol met hoge risico's. Er zijn regelmatig capaciteitsproblemen en er wordt genoemd dat de gemeente onvoldoende vat had op het proces. De proceskosten waren dan ook erg hoog. Daarnaast heeft de gemeente onvoldoende duidelijkheid gegeven over de invloed die bewoners kunnen uitoefenen. Verder blijkt dat bij het project Meerwijk geen gemeentelijke evaluatie is uitgevoerd. Als je dat niet doet, ben je ook niet voldoende vatbaar voor verbetering van je eigen rol. Als er wel is geëvalueerd, is er weinig tot geen aandacht voor de sociale en economische effecten. Daar komt bij dat de evaluatie zich vaak beperkt tot projecten en er geen evaluatie van de wijkaanpak als geheel heeft plaatsgevonden. Bij het ene project wordt wel uitgebreid stilgestaan bij de financiële risico's, bij het andere project niet. Het is niet duidelijk waarom en het duidt op enige willekeur. Kortom: er lijkt geen vaste structuur te zijn bij de aanpak van de wijkvernieuwing. De aanpak in Delftwijk is heel anders dan de aanpak in Meerwijk Centrum. Ook is de rol van de gemeente in beide projecten anders. Daar is op zich niks mis mee; men moet immers flexibel met de situatie in de wijk kunnen omgaan. De Rekenkamercommissie heeft echter de indruk dat het geen bewuste keuze is om die aanpak anders in te vullen, maar dat het op toeval berust en dat dit toeval voor een groot deel bestaat uit de rolopvatting van de betrokken medewerkers. Samenvattend zijn er verschillende verbeterpunten aan het licht gekomen. En het gros daarvan is volgens de Rekenkamercommissie te voorkomen als de gemeente meer helderheid geeft over haar eigen operationele rol. Hiervoor is bezinning nodig en dit zal ook met de partners van de

gemeente moeten worden overlegd. Een en ander moet uitmonden in een richtlijn waar niet alleen de raad en het management van de gemeente zich moeten uitspreken, maar waarover ook met de partners van de gemeente van gedachten moet worden gewisseld. Wij willen uiteraard voorkomen dat alle flexibiliteit uit de plannen wordt gehaald. Per plan kan bekeken worden welke onderdelen meer of minder uitgewerkt worden. Het punt is dat erover nagedacht gaat worden. Dat duidelijk is waarom er bepaalde keuzes worden gemaakt. En dat die keuzes met de partners worden gecommuniceerd. De richtlijn is in feite een checklist waarin de volgende punten onder de aandacht moeten worden gebracht: de beoogde fysieke, sociale en economische effecten en hoe die bereikt kunnen worden; aandacht voor het proces, de regie en coördinatie van het project, de coördinatie van de verschillende gemeentelijke onderdelen; betrokkenheid van de belanghebbenden gedurende het hele traject; aandacht voor de risicoanalyse en de kosten van gemeentelijke inzet en evaluatie van het project. Naast evaluatie van het project bevelen wij ook aan dat de gemeente de aanpak van wijkvernieuwing goed evalueert om te bekijken welke factoren van invloed zijn op fysieke, sociale economische effecten. Dank u wel.
De heer FRITZ: U adviseert om richtlijnen vast te stellen. Daar is in de commissie discussie over geweest: is dat nodig? Wij vonden van wel. Moet het een uitgebreide nota worden of kan het op een A4'tje? Wat hebt u precies in gedachten voor die richtlijnen.
Mevrouw SIKKEMA: U moet het meer zien als een checklist voor het hele proces. Dit zijn punten die je bij een dergelijk proces moet meenemen. Bij het ene project zul je meer aandacht aan het ene besteden en bij het andere project aan wat anders. Maar motiveer welke stappen je neemt en waarom je bepaalde keuzes wel of niet maakt. Het is die willekeur waar wij met zo'n checklist een einde aan willen maken.
Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik geef eerlijk toe: ik heb het stuk niet gelezen. Dus ik ga af op wat u zegt. Het meten schijnt tegenwoordig het allerbelangrijkste te zijn. Het meten van de effecten van wijkvernieuwing. Maar aan welk tijdsbestek denkt u daar dan. Een wijk is fysiek klaar, er zijn sociale projecten, zzp'ers krijgen de kans, ik noem maar wat. Maar na hoeveel tijd valt te beslissen dat het beoogde resultaat bereikt is. Want dat vind ik het moeizame en moeilijke in dit soort discussies. Hoeveel tijd gun je een ontwikkeling in een wijk om daar een positief stempel op te drukken?
Mevrouw SIKKEMA: Dat is inderdaad een heel moeilijke vraag. Ik heb daar niet direct een antwoord op. Maar dat is ook niet waar het in dit rapport om gaat. Het gaat erom dat er überhaupt geen aandacht voor is bij de planvorming – op welke termijn gaan wij de sociale en economische effecten in kaart brengen. Dus het is zo dat we niet naar die effecten zelf hebben gekeken, maar in hoeverre er aandacht voor is in het plan. Het blijft heel lastig, het hangt er sterk van af hoelang de wijkvernieuwing heeft plaatsgevonden. Hoe grootschalig is het? Welke aspecten komen er bij kijken. En dat je dan een goed moment kiest om de evaluatie te kunnen doen.
De heer VEEN: In uw inleiding stelt u voor dat er issues waren op operationeel niveau. En nu ben ik nieuwsgierig, als ik naar de aanbevelingen kijk en de lessons learned die we kunnen doen, wat u definieert als operationeel niveau.
Mevrouw SIKKEMA: In de planvorming en beleidsvorming hebben we het allemaal goed uitgewerkt, maar hoe gaan we het in praktijk brengen. Dat is wat hiermee wordt bedoeld.
De heer VEEN: Uitvoeringsniveau bedoelt u. Als ik naar de aanbevelingen kijk, zie ik daar een mismatch. Daar zal mijn kritiek zich straks op richten.
De VOORZITTER: Nog vragen? Nee. Dan gaan we naar de eerste termijn van de raad.
Mevrouw VAN ZETTEN: Het was een mooie uitleg van mevrouw Sikkema over dit rapport. In de commissie hebben wij daar kritisch over gesproken, want wij als D66 waren echt niet zo blij met dit rapport. We vroegen ons af: wat gaan wij hier nu mee doen. De Rekenkamer geeft nu aan dat vooral gekeken is naar de sociaal economische effecten in die grootschalige wijkvernieuwing. Ik mis dan de financiële component, dat is ook een effect dat wij als D66 erg belangrijk vinden. Ik zal het kort houden, want we gaan de commissie niet overdoen. Mijn eerste indruk van dit rapport – er zijn twee projecten met elkaar vergeleken – is dat mij opvalt dat Delftwijk nog loopt tot 2020. In die zin vind ik de conclusies die nu voorliggen te vroeg getrokken. Dan hebben we het zeker over

Delftwijk, want Meerwijk is af. Ik zal een voorbeeld geven, ook op financieel vlak. Want dat sociaaleconomische is een leuke discussie, maar dat kunnen we beter op een andere manier doen. Dan wordt er geconcludeerd dat Meerwijk een financiële zeperd is, want dat heeft ons 15 miljoen gekost. Bij Delftwijk gaat het goed, want daar zitten we op een bedrag van 5,6 miljoen in de exploitaties. Mijn kritiek op het onderzoek was, dat u niet alle beschikbare nota's en materialen hebt meegenomen die daar wellicht een andere blik op kunnen werpen. Want als wij naar het MPG voor 2010 kijken, zitten we bij Delftwijk al met een tekort van 7,6 miljoen. Wat betreft die grootschalige wijkvernieuwing over zo'n lange periode, de ideeën daarover zijn inmiddels wel veranderd. De ervaring leert in andere steden dat men terugkomt van het idee hele wijken plat te gooien en daar een prachtig idee voor te bedenken en vervolgens uit te voeren. Dan geef ik een voorbeeld over Delftwijk, dat ik huiveringwekkend vind. Het past ook helemaal niet in doelstellingen als duurzaamheid en Haarlem Klimaatneutraal. We gaan daar de Daaf Gelukschool, wat in het SHO-plan bouwtechnisch nog een goede school is, afbreken omdat er op die plek een wijkpark moet komen. Vervolgens gaan we de Daaf Geluk opbouwen in een parkje dat nog groen is. De kosten die daaraan zijn verbonden, de dekking was vorig jaar nog niet gevonden, zijn bijna 5 miljoen. Wij zeggen natuurlijk wel dat de financiële effecten meevallen bij Delftwijk, maar we vergeten daarbij dat de Daaf Gelukschool in een ander plan van de gemeente zit. Dus als je integraal kijkt, zit je al met een heel raar gat. Dus het zou mijn aanbeveling zijn daar nog eens naar te kijken. Want we hebben ook PUK, de jeu de boulesvereniging die in het wijkpark moet komen, verplaatst voor anderhalf miljoen. Dus ik wil maar aantonen dat juist die financiële effecten op dit moment heel belangrijk voor ons zijn. Daar laat ik het maar bij.
De VOORZITTER: Dank u wel. Ik wijs u erop mevrouw Van Zetten, dat de spreektijd voor D66 nu op is.
Mevrouw VAN ZETTEN: O, maar de vergadering is ook bijna afgelopen.
De VOORZITTER: Dat valt nogal mee hoor. Er komen nog heel wat punten.
De heer VISSER: Toen we de aanbevelingen lazen, bekroop de CDA-fractie het gevoel dat het allemaal zo logisch was wat daar staat. En veel van de onderdelen die we in de aanbevelingen lezen, vinden gewoon plaats in de organisatie, de gemeenteraad of het college. Maar de inventarisatie van al die logische opmerkingen levert wel een bepaald beeld op. Zoals mevrouw Sikkema net schetst, daar haal ik twee dingen uit. Ik haal daaruit dat mevrouw Sikkema net letterlijk gezegd heeft dat de proceskosten altijd zo hoog zijn. Ik had meteen de associatie met het VTU waar wij probleemloos bij grote projecten 25% goedkeuren als VTU. En waar we nalaten die VTU-kosten eens even na te vragen zoals we eind vorige periode geprobeerd hebben. Maar dat is nauwelijks gelukt om dat boven water te krijgen. Dat is niet uit jennerij, maar omdat wij een controlerende functie hebben. Zeker nu het geld schaars wordt. En als de Rekenkamercommissie constateert dat de proceskosten hoog zijn, specifiek opgemerkt, is dat een eyeopener voor ons als gemeenteraad om daar een keer wat mee te doen en daar vragen over te stellen. Een ander onderdeel dat wij opvallend vonden, het werd door de onderzoeker al toegelicht, is de evaluatie. Blijkbaar zijn wij niet in staat gebleken de afgelopen jaren bij kleine en grote projecten, toch eens even stil te staan en te kijken hoe we ervoor staan. Ja, we krijgen keurig overzichten met een zekere regelmaat. En zijn we dan als gemeenteraad wel bijdehand genoeg om het college te bevragen hoe het zit op die en die punten. Dit rapport heeft dus niet alleen wat te zeggen over een college, maar over een organisatie. Het heeft het ook over onze rol, hoe wij moeten controleren, hoe wij moeten bevragen. En wat wij willen weten. En wie weet wat wij moeten bijsturen, zoals mevrouw Van Zetten aangeeft, het financiële aspect. Zeker in deze tijd waar het schaars is.
De heer VEEN: Ik wil in eerste instantie mevrouw Sikkema complimenteren dat zij het verhaal zo concreet en duidelijk gepresenteerd heeft hier in de raad. In tweede instantie wil ik zeggen dat het rapport, net als het CDA net zei, een hoop logische conclusies trekt. Daarmee is het ook een goed rapport, alleen op het niveau van het grotestedenbeleid. En daar zit zowel een compliment als een vorm van kritiek: het compliment is dat de conclusies allemaal logisch en helder zijn, de vorm van kritiek is dat het op het

strategische niveau gericht is. Ik zou graag zien voor Haarlem dat lessons learned pragmatisch toepasbaar zijn voor zowel college als de ambtelijke organisatie. Ik wil dan ook de Rekenkamercommissie voor de volgende keer oproepen om veel concreter in haar doelstellingen te zijn als het gaat om de uitvoering.
De heer FRITZ: In de commissie is het uitgebreid besproken. Allereerst dank aan de Rekenkamer voor het rapport en het onderzoek. Het heeft bij ons wel degelijk, net als bij het CDA, geleid tot naar onszelf kijken, lessen laten trekken. Doen we het nu goed genoeg als het gaat om de sociaaleconomische kanten van de wijkvernieuwing. Daar zullen wij meer aandacht voor gaan vragen. En noem het goed genoeg op het gebied van risicobeheersing. Ook dat blijkt nog niet goed genoeg te gaan. Daar zullen we ook meer aandacht voor vragen. Ik wil nog een ding in het algemeen zeggen over wijkvernieuwing, ook als reactie op D66. Bij deze twee projecten zijn dingen goed en fout gegaan. Over het eindproduct kan gezegd worden dat er heel veel mensen tevreden wonen, dat de wijk vooruit is gegaan. Wij staan dus als PvdA achter deze twee projecten. Er zijn dingen minder gegaan, het is goed dat daar een evaluatie van gedaan is. Daar zullen wij ook onze lessen uit trekken. Als raadsleden: waarover moeten wij doorvragen, waar moeten wij mee aan de slag. Dank u wel.
De heer BOL: Wij zullen het ook kort houden. Ik moet zeggen: het is een heel leesbaar rapport geworden. Ik vind ook het verhaal van mevrouw Sikkema een helder verhaal. Wat wij missen in het verhaal is de conclusie dat grotestedenbeleid meer is dan alleen stenen stapelen. En dat heeft heel erg de nadruk. Allerlei sociale dingen die aan het begin van het grotestedenbeleid bedacht zijn, veiligheid, mensen binden aan hun buurt, sociale cohesie, werkgelegenheid, zoals het met dit rapport in 2000 werd gesteld als voorbeeld voor alle gemeenten van Nederland, die aspecten missen wij. Wij hopen dat dat in de toekomst meer aandacht gaat krijgen, die sociale componenten.
De heer VRUGT: Wijkvernieuwing, soms ook uitpakkend in wijkvernieling, is geen doel op zich. Het is van belang in de gaten te houden waarom we een wijk op zijn kop zetten. Los van de opmerkingen over financiën en risico's, genoemd door mevrouw Van Zetten en de heer Visser waarin ik me kan vinden, kan ik me vanuit de Actiepartij ook heel goed vinden in de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamercommissie, juist ook vanwege die sociaaleconomische aspecten. Wat levert het op voor de bewoners zelf en voor de wijk. Daar laat ik het bij. Want er komt een uitwerking van die richtlijnen. Die zien wij met veel plezier tegemoet. Het lijkt ons zeer nuttig.
De VOORZITTER: Zijn er nog meer sprekers uit de raad? Nee. Het voorliggende besluit is dus het college te verzoeken een richtlijn voor wijkvernieuwing op te stellen en de adviezen van de Rekenkamer daarin mee te nemen. De heer Cassée meldde me zojuist dat hij alle aanbevelingen en opmerkingen die u hier gemaakt hebt, ook meeneemt. Daarmee kunnen we het besluit dan nemen en dit agendapunt afronden.

19. REALISATIE WINKELCENTRUM MARSMANPLEIN (2010/2097014)

De VOORZITTER: We moeten het zeer kort houden, want bijna niemand heeft nog tijd. Mevrouw Ramsodit, even kijken hoeveel tijd u nog hebt. Twee seconden ...
Mevrouw RAMSODIT: Ik zag dat u heel coulant was naar mevrouw Van Zetten ... Ik zal een poging wagen het kort te houden. In 2005 is door de raad ingestemd met dit plan voor een openbare garage en een openbaar plein, met ook een bijdrage van de gemeente hiervoor op basis van een prijsvraagconstructie. Je komt als raad vaker in een situatie dat je verder gaat met besluiten daar waar ze genomen zijn. Over de beoogde resultaten willen we als PvdA zeggen dat we er heel blij mee zijn. Maar als het gaat over het proces hebben we wel wat kanttekeningen. Laat ik beginnen met het positieve resultaat. Het is een lang traject geweest, maar het levert ons wel drie hele mooie dingen op: starterswoningen ter vernieuwing van de woningvoorraad, een ontmoetingsplek die straks de openbare ruimte gaat zijn en ten derde: winkels in de buurt. Dat is wel fijn. Maar dan nu die twee kanttekeningen. Ten aanzien van het proces: wat ik ten eerste kwijt wil, is dat de tijdsdruk waarmee we in de commissie ontwikkeling te maken hadden om tot besluitvorming te komen, geen schoonheidsprijs verdient. Dat moet anders kunnen, hoop

ik, de volgende keer. Ten tweede denk ik dat ten aanzien van de constructie waarvoor gekozen is, de PPS, we er met de inzichten van nu anders over hadden gedacht. Ik ben benieuwd of de wethouder dit inzicht deelt. Ik denk dat ik het binnen een minuut heb afgehandeld voorzitter.
De heer VEEN: De VVD heeft uiterst gemengde gevoelens ten aanzien van dit project. Het is goed om te zien dat het Marsmanplein ontwikkeld is zoals het is. We hebben starterswoningen gebouwd, prima, daar ben ik happy mee gezien de markt. Waar de VVD niet blij mee is, is het proces. Vorige week donderdag hebben wij met het mes op de keel een discussie gehad over 6,7 miljoen euro, alles bij elkaar, om daar snel over te besluiten. En dat om de kans een subsidie van drie ton, onzeker, binnen te halen. Daarnaast hebben we geleerd, ook met het nieuwe stuk van de wethouder, dat toch voor een complexe constructie gekozen is. Al met al houd ik ten aanzien van dit complex een onbehaaglijk gevoel over. Ook omdat een ondernemer er geld in stopt en daar duidelijk verlies op lijdt. In mijn denken past dat niet. Duidelijk is dat dit project gestart is met verwachtingen en toezeggingen die niet vooraf gestructureerd of gecommuniceerd zijn met de raad, of onvoldoende – laat ik het zo zeggen. De VVD weet dat complexe projecten bij de overheid altijd tot tegenvallers en grote risico's leiden. Gezien onze financiële situatie en de economische ontwikkelingen maakt de VVD zich dan ook zorgen hoe het project in de toekomst beheerd wordt. Daarnaast is in het coalitieakkoord afgesproken dat alleen noodzakelijke, onvermijdbare en 100%-rendabele investeringen worden opgenomen in het Investeringsplan. En dat voor alle investeringen geldt dat ze beleidsmatig moeten zijn verankerd. Dat vaststaat dat ze bedrijfseconomisch het beste alternatief zijn oftewel sober versus levensduur. Nu zou ik graag van de wethouder willen weten hoe die afweging uitgevallen is ten aanzien van dit project. In het kort heeft de VVD dus drie bezwaren waarop ze antwoord wil hebben alvorens ze akkoord wil gaan met deze investering. Eerst wil de VVD weten hoe het college deze investering in het licht van het coalitieakkoord ziet. Ten tweede wil de VVD weten hoe het college in de toekomst omgaat met gewekte verwachtingen van jaren geleden in relatie tot veranderde omstandigheden en controlemogelijkheden van de raad. En in de derde plaats: hoe gaat het college met dit project en toekomstige projecten om, zodat controle en risico's op goede wijze gemanaged gaan worden en traceable zijn.
De heer HILTEMANN: Vorige week donderdag hebben wij over een stuk gesproken. Vanavond op de raadsmarkt hebben wij gesproken over de kwaliteit van stukken. Als we een negatief voorbeeld wilden hebben, hadden we dit stuk ervoor kunnen gebruiken. Want we waren het er als commissie over eens dat het behoorlijk onleesbaar was. Gelukkig hebben de ambtenaren veel moeite gestoken in het beantwoorden van technische vragen die ik heb gesteld en dat heeft veel duidelijkheid gegeven. We hebben tijdens de commissievergadering ook afspraken gemaakt dat we gaan kijken hoe we dit proces in de toekomst meer naar de voorkant kunnen trekken. Daar zullen we met de wethouder afspraken over maken. Er zal een plan komen. Dat zit ook in het stuk dat we vanavond hebben gekregen. Al met al hebben wij onderaan de lei gekeken. Er liggen al zoveel afspraken en zoveel risico's, laat hem dan nu maar doorgaan.
Mevrouw OTTEN: Trots wil ook uitspreken dat ze zich zorgen maakt over het proces en de tijdsdruk in de commissie. Deze heeft Trots als zeer onprettig ervaren. Wij willen de wethouder vragen hoe dit in de toekomst voorkomen kan worden. Daarnaast heb ik een vraag over de garage en over het risico van doorverkoop door particulieren onderling na bouw.
De heer BOL: Ik ga de opmerking over het proces niet herhalen. Het gaat om een aanzienlijk bedrag dat geïnvesteerd gaat worden. Maar er wordt wel geïnvesteerd in de leefbaarheid van Haarlem-Noord en het Marsmanplein. Ik denk dat het een goede investering is, waarbij het resultaat ertoe doet. Dank u wel.
De heer VRUGT: De heer Veen gebruikt de term ‘het mes op de keel’, en dat is precies de kern. Er is al veel over het proces gezegd. Een volkomen onleesbaar stuk. Ik moet zeggen dat wij nog steeds zaken niet helder hebben. In het oorspronkelijke stuk stond dat er sprake was van baten waarvan niet duidelijk is waar die vandaan komen. Er zijn nog

andere onduidelijkheden, die met het huidige stuk niet van tafel zijn. Ik heb de neiging niet aan stemming deel te nemen omdat niet helder is waarover we stemmen.
De VOORZITTER: Dan moet u wel even de zaal verlaten. U kent de regels als actievoerder ... Dat was de eerste termijn van de raad.
Wethouder CASSÉE: Zie ik het wel, dan hebben we eigenlijk twee thema's: het proces en een aantal vragen over feitelijke dingen. Ten aanzien van het proces: u hebt in overwegende mate mijn presentatie gehoord bij de programmabegroting en het collegewerkprogramma en het belang dat ik hecht aan het tijdig melden van wie wat waar iets doet, ter ere waarvan en op welk moment wie kan ingrijpen, controleren enzovoort, en hoezo zegt de voorzitter erbij, dat ook nog. Dat is hoe ik het in de toekomst ga doen. Vervolgens zijn we nu geconfronteerd met het project dat hier voorligt. Waarbij de Partij van de Arbeid terecht opmerkt dat de besluitvorming dateert van 2005, 23 februari. Op 30 november 2005, op 25 januari 2007, op 27 september 2007, op 22 november 2007. Dus het moet u toch opgevallen zijn dat er met de parkeergarage iets aan de hand is geweest. Maar het heeft zo lang geduurd, dat ben ik natuurlijk met iedereen eens, dat je een soort momentum verliest, in een nieuwe tijdgeest verzeild bent geraakt en vervolgens toch nog met die oudere dossiers wordt geconfronteerd die u wel moet oplossen. En nog erger: ik ook. Wat het proces betreft, dit verdient geen schoonheidsprijs, daar zijn we het over eens. Al was het maar omdat het zo lang heeft geduurd. De besluitvorming heeft uiteindelijk ordentelijk plaatsgevonden, maar ook dat is over te veel schijven gegaan. Met de uitkomst zijn we wel allemaal buitengewoon tevreden. Ik heb overigens ook met de behandelende ambtenaren afgesproken dat wij u binnenkort uitnodigen om in Delftwijk te gaan kijken. Want het is niet gering wat daar wordt gepresteerd. Hetgeen niet wegneemt, dat geef ik u ten volle, dat we op dit punt een lastig dossier hebben en hadden. Desondanks: u kunt in de toekomst van mij verwachten dat we heldere projectplannen maken en heldere ijkmomenten hebben. Dat geldt ook voor uw vraag, meneer Veen, hoe gaat u het risico managen en hoe maakt u het traceable. Dat zijn vragen die mij zeer bekend voorkomen, dus daar kunt u op mijn steun rekenen. Dat zullen we dus meenemen in de processen. De vraag van Trots over doorverkoop, zit in de antwoorden op de technische vragen van de SP. U weet dat ik weleens van mening verschil met de SP, maar ik wil ze hartelijk danken voor hun technische vragen. Ze hebben inderdaad het stuk aanzienlijk verbeterd. Dat was mede dankzij u, dus hulde daarvoor. Daar staat dus als antwoord: er zit een kettingbeding op. Ik wil het voorlezen, maar volgens mij is mijn spreektijd ook op.
De VOORZITTER: Degenen die nog spreektijd hebben, kunnen gebruik maken van een tweede termijn.
De heer VEEN: Ik wil toch graag van de wethouder horen hoe de afweging is ten aanzien van het coalitieakkoord.
Wethouder CASSÉE: Het antwoord is: niet, en wel hierom. Er komt een project uit 2005, waarbij de hei-installatie met of zonder laarzen en blubber, klaarstaat. Dan is een herijking van zo'n project – dat staat zelfs niet in het coalitieakkoord dat we dat moeten doen.
De heer VEEN: Dat begrijp ik. Ik begrijp ook dat als u zo ver in het proces bent, een herijking niet mogelijk is. Dan is voor mij de vraag: bij volgende projecten – tot welk moment kunnen wij dan wel een herijking tegemoet zien.
Wethouder CASÉE: Dat hangt van het project af, in welke fase zitten we, welke schade is er, enzovoort. Maar het is nu steeds al een overweging: hoe ver zijn we en kunnen we nog terug ja of nee.
De heer VEEN: Dan weet ik voldoende. Er wordt in de toekomst voor elk project een afweging gemaakt en dat wordt meegenomen in de nota naar de raad.
De VOORZITTER: Dan gaan we over tot stemming. Wil iemand een stemverklaring afleggen?
Mevrouw VAN ZETTEN: Dit stuk vond ik typisch een voorbeeld dat voortvloeit uit grootschalige wijkvernieuwing. Overmoed, ingewikkelde constructies, een prijsvraag die ons in de problemen brengt, jarenlange vertraging, een duistere afwikkeling. Wat dat

betreft mogen de richtlijnen waarom de Rekenkamercommissie vraagt, hierop ingaan. Desondanks gaan we toch akkoord want we staan voor het blok.
De heer VEEN: Ik heb in de eerste termijn drie vragen gesteld en daar heb ik antwoord op gekregen. Dank u wel daarvoor. Ik wil ook de SP danken voor de goede vragen waardoor er een duidelijker beeld kwam over dit project. Eigenlijk wil ik zeggen dat we deze antwoorden de volgende keer in de commissie moeten krijgen. Dit kan niet in de raad, dit is niet goed. Ik dank u voor de antwoorden en ik begrijp nu welke afweging ik moet maken. Ik zal positief stemmen.
De VOORZITTER: Verder iemand? Niemand. Wie steunt het voorstel? De gehele gemeenteraad, waarmee het is aangenomen.

20. AFSCHEID HILDE VAN DER MOLEN

De VOORZITTER: Ik ga Hilde kort toespreken. Beste Hilde, lieve Hilde. Vandaag neem je afscheid van de gemeenteraad en daarmee afscheid van een lange carrière in de gemeentepolitiek. Je was eerder raadslid, fractievoorzitter, je bent twee keer lijsttrekker geweest, je was wethouder en je werd weer raadslid. En het is niet onbegrijpelijk dat je dan een keer denkt: het is welletjes. We hebben jou in de raad leren kennen als iemand die op onversneden manier het SP-geluid naar voren wist te brengen. Vanavond viel dat overigens buitengewoon mee. In het college deed je dat ook heel vaak, maar al snel bleek je bestuurder genoeg te zijn om te weten dat je soms compromissen moet sluiten om daarnaast je eigen punten te kunnen scoren. Vlak voor de vakantie heb ik je drie à vier keer mogen toespreken. Je zult het me niet euvel duiden dat ik niet in herhalingen wil vallen. Ik denk overigens dat er sinds de zomer ook niet veel nieuwe wapenfeiten over je meer te melden zijn. Als ik het goed zie was je het laatste kwartaal vooral inwoonster van Vlieland en niet zozeer van Haarlem. Waarschijnlijk heb je daar, zittend voor je tent, bedacht dat je met je actieve SP-loopbaan zou willen stoppen. Wat ik wel opmerkelijk vind is dat de burgemeester van Vlieland vroeger ergens SP-wethouder was en eenmaal aangekomen op Vlieland zijn lidmaatschap heeft beëindigd.
Mevrouw VAN DER MOLEN: Erger: hij werd lid van het CDA!
De VOORZITTER: Kennelijk is het zo dat een verblijf op Vlieland iets met SP'ers doet. En ik raad de heer Hiltemann dan ook aan zijn fractiegenoten een eilandverbod op te leggen. Hilde, er zijn verschillende raadsleden die je iets willen zeggen. Daarom houd ik het hier kort. Maar ik wil je wel graag danken. In eerste instantie als burgemeester, voor alles wat je voor de stad gedaan hebt en je grote inzet daarbij. Als persoon wil ik je graag danken voor je vriendschap, maar dat is geen afscheid.
Mevrouw VAN ZETTEN: Al is het wijntje zuur, het blijft op tafel. Volgens mij een mooie uitdrukking, maar helaas niet op Hilde van toepassing. Je hebt immers besloten ons te verlaten. Jammer voor de politiek, heel jammer voor de oppositie. Met jouw vertrek krijgen we minder vuurwerk in onze gemeenteraad. Wij, als D66, zijn de schuld van jouw vertrek, las ik in de krant. Dat moet een andere partij zijn: wij weten hier allemaal welke. Maar deze uitspraak verraadt direct jouw instinct voor politiek. En daar herken ik jouw oude leermeester Pieter Elbers in. Alles is politiek, waren zijn wijze woorden. En sindsdien let ik ook beter op. Als een doorgewinterde SP'er, en dat bent u, het over vakantie heeft of over een maaltijd praat, kan dit al een politieke betekenis hebben. Niet voor niets probeerde u de leden van de commissie Samenleving naar uw succes De Hamelinck in de Slachthuisbuurt te lokken om daar een gezamenlijke maaltijd te nuttigen. Een reclame voor uw prachtnota: ontmoeten en verbinden, over de WMO. Want u wist of weet als geen ander, waar het om draait in onze samenleving. Ik heb je bewonderd, om je slimme persberichten. Hilde zit weer aan haar tafeltje om uw vragen en zorgen aan te horen. Dat is ook jouw kracht: empathie met de medemens. Zoals ikzelf als aspirant-raadslid mocht ervaren in een duistere periode voor D66. Het waren de verkiezingen van 2006. In de kou, zonder hoop, met folders leurend, sprak Hilde – als enige – mij bemoedigende woorden toe: D66 krijgt in Haarlem altijd een paar zetels. Heel aardig vond ik dat, en ze kreeg nog gelijk ook. Hilde, jouw wethoudersperiode waren de

mooiste jaren uit je leven, je zegt het zelf. Ik begrijp het, maar word er tegelijkertijd een beetje mies van. Kom op! Ik hoop hartgrondig dat er nog vele mooie, liefst overtreffende jaren in jouw leven komen. En daar hef ik dan graag een glas op.
Mevrouw LANGENACKER: Wij hebben ons met ons luchtige verhaal laten inspireren door jouw gevleugelde uitspraken. En dan vooral in de vorige periode als wethouder. Dat was de broedende kip, hij kwam net al even langs op een ander onderwerp. De broedende kip moest vooral niet gestoord worden op een aantal belangrijke terreinen waarmee jij je in de vorige periode hebt bezig gehouden. Zoals Radius, het Wmo-beleidsplan en Inburgering. Daar had je tijd voor nodig, die vroeg je aan de raad en die hebben we je ook gegeven. Die broedende kip – we hebben een mooi cadeau, ik zal er straks iets meer over zeggen. We hebben hem ook in ons verhaal verwerkt. Nu de SP-haan in Harlingen kraait, hoewel deze door het Haarlems Dagblad bij zijn afscheid als oude vos wordt neergezet, en u weet hoe het gaat als je een vos in het kippenhok zet, en moeder hen vandaag de politieke arena verlaat, zullen de SP-kipjes en kuikens, het zonder moederkloek moeten doen. Een moederkip geeft haar kennis door aan haar kuiken en dat gebeurt zelfs al als de jongen nog in het ei zitten. Maar inmiddels zijn de SP-fractieleden volledig uit het ei gebroken en staat de heer Hiltemann klaar om haantje de voorste te zijn. Dus kan Hilde zich met gerust hart richten op haar familie, haar avonturen op Vlieland en al die dingen waarvoor in haar grote sociale hart plaats is. We nemen afscheid van een bevlogen en warme collega. En mocht het loslaten af en toe moeilijk zijn, dan hebben we voor jou een cadeau. Zodat je af en toe de kippen kunt observeren en van een biologisch ei kan genieten. Vanaf morgen – het staat hierop – krijg je een speciale bon in de brievenbus. Je adopteert een kip, die kun je via de webcam volgen en het komende halfjaar ben je voorzien van eieren. Dankjewel.
De heer VISSER: Even terug naar de oude tijd: 1999. Kersvers raadslid Visser maakt zich zorgen over het opheffen van lijn 4. Wij van het CDA gingen daarvoor een actie doen. Enigszins van slag natuurlijk en wij gingen daar ook heel veel over vergaderen. Want als je een actie gaat doen, moet je dat goed voorbereiden natuurlijk. Er kwamen gelukkig vanuit ouderenbonden en wijkcomités wat mensen bij. En het werd gewoon een leuke actie. We hadden er met Connexxion ook een naam voor bedacht, en dat was Christelijke bus. Dat is een van de mooiste namen van acties in Haarlem: Kus voor de Bus. Karel van Broekhoven was voor GroenLinks wethouder Verkeer en hij moest een buslijn – als grote aanhanger van ov – opheffen. Want Haarlem tikte er voor bij, zoals we misschien nog weten. Toen kwam de mooie middag van de actie op de Grote Markt. Ik verliet hier het pand, met in mijn kielzog allemaal aardige mensen. Gewapend met megafoons, we hadden geoefend, we hadden kaarten en stembussen en ging de Grote Markt op. Weldra bleek dat er maar één echte grote mond was: dat was ik. Want al die andere aardige mensen waren het allemaal niet zo gewend. Ik ook niet, maar je geeft je over en dan ga je maar. De actie was eigenlijk aan het verzanden omdat de lieve mensen het eigenlijk niet zo goed durfden. Door wie zijn wij die middag gered? U raadt het al. Jur, heb jij voor mij zo'n megafoon? Ik: hé, Hilde. Toen zei ik tegen haar: wat kom jij doen? Zij: Nou, Actie! Ik kom helpen, het is een goed doel, want wij zijn tegen bezuinigingen op het openbaar vervoer. Momenteel erg actueel zoals u weet. Weldra stonden er twee mensen op de Grote Markt, te roepen, te brullen en praten, mensen aan te spreken en Hilde trok al die mensen mooi mee. Want daar stond iemand, daar stond iemand. Het werd een hele succesvolle middag. Dan kun je wel in de krant schrijven dat het CDA een hele succesvolle middag had, maar we zijn wel degelijk toen door jou geholpen. Ik leerde daar zo mijn lesje, namelijk: je zult toch je actie moeten voeren. Ik weet niet of ik je toen bedankt heb, ik denk van wel. Maar dan bij dezen nog maar een keer ten overvloede. Tot slot: Karel van Broekhoven – want hij was wethouder en moest die bezuiniging verkopen - verzuchtte toen: als alle mensen die tegen die bezuinigingen zijn nou eens een keer die bus zouden pakken, dan hoeven wij niet te bezuinigen. Hilde, dankjewel, het ga je goed.
De heer MULDER: Hilde, je gaat weg en ik en vele anderen vinden dat niet leuk. Ik moest, toen ik mijn stinkende best zat te doen om voor hier een praatje te verzinnen, denken aan iets langer dan vier jaar geleden toen de SP van twee naar zeven zetels ging

en ik als fractievoorzitter jou ook moest toespreken. Ik weet nog goed het hilarische moment dat ik me als fractievoorzitter met een zetelverlies afvroeg of jullie die gigantische winst, of jullie die weelde konden dragen. En jij als fractievoorzitter helemaal. Het toeval wilde dat je net die dag een hesje om had met een gigantisch opgeblazen kraag. En ik had het niet voorbereid, maar spontaan kwam er uit mijn mond: gelukkig zie ik mevrouw Van der Molen dat u uw reddingsvest alvast hebt aangetrokken. Hij is nog steeds leuk. Nu maak ik me opnieuw zorgen: wij verliezen een actieve, betrokken en warme vrouw. Die vooral in de stad en tussen de mensen, in de wijken, heel erg tot haar recht kwam. Misschien nog wel meer dan hier in het bestuur. Ik denk dat tussen de mensen wel echt jouw hart ligt. Dat blijkt ook uit het feit dat je een hekel had aan het protocol en de regels in het stadhuis en ook maar moeilijk je mond kon houden als anderen wel hun mond konden houden. Ik denk aan de momenten dat ik de commissie Samenleving voorzat en jij als wethouder aan de ene kant zat en aan de andere kant mijn secretaris. Als we dan een rondje maakten, iedereen vond wat, kon jij niet wachten tot het rondje klaar was. En dan alles in een keer afhandelen. Jij moest elke keer meteen er face to face op ingaan. Naast mij zat de secretaris en die siste dan in mijn oren: dat moet je niet toestaan, dat kan helemaal niet. En ik had je al drie keer terecht gewezen. Maar ik moest er wel iets mee. Dus dan zei ik tegen je: mevrouw Van der Molen, dit kan niet. Je deed het dan wel, met morren. En dan zei je achteraf: je was wel streng, Lucas. Maar ik had wel het idee dat je zo'n strenge meester wel prettig vond. Kortom: op die momenten hadden wij iets samen. Want verder moet ik tot mijn spijt memoreren, hebben wij als SP en GroenLinks nooit samen in een coalitie gezeten, sinds het einde van de vorige eeuw. Het was of jullie die wonnen, of wij. Misschien is dat ook niet helemaal toevallig. Nu zijn wij weer aan de beurt. Vlak na de verkiezingen zei jij: wacht maar, over vier jaar zijn wij weer aan de beurt. Daar zul jij niet bij zijn, tenminste: niet fysiek zichtbaar. Misschien op een andere manier wel, dat weet je nooit. Want je blijft natuurlijk wel een politiek dier. Daar maken we ons ook zorgen over: wat moet een politiek dier dat uit de politiek stapt? Ja, ik hoorde al iets over voor jezelf beginnen. Dat zeggen al die mensen van in de vijftig die iets moeten verzinnen voor de rest van hun leven. Maar goed, misschien lukt het je, misschien niet. Ik wens je er heel veel succes bij. Ik kan me goed inleven, ik ben van ongeveer van dezelfde leeftijd. Voor mij geldt het ook, maar ik blijf lekker nog drie jaar hier zitten. Die zorgen die ik vier jaar geleden had, zijn een ander soort zorgen geworden: wat moet er met je gebeuren. Je woont nog steeds dicht bij het Spaarne, maar vanaf het bestuurlijk centrum gezien aan de overkant. Dat geeft ook een soort distantie van het bestuur hier en dat zal je misschien ook helpen. Maar het is tegelijkertijd een barrière, het Spaarne. Ik dacht ook: SP aan de rivier. Misschien is dat wel een aardige. Dan kom ik bij het cadeautje. Ik dacht aan dat zwemvest, wij waren dus eigenlijk van plan in het vervolg op vier jaar geleden twee kleine zwembandjes te geven. Dat hebben we niet gedaan, want je hebt het tenslotte gered, die vier jaar. Politiek kun je daar verschillend over denken, maar je hebt je stinkende best gedaan en je hebt zware dossiers gehad en die heel behoorlijk af kunnen ronden. Daarom Hilde, hebben wij twee flessen wijn voor je gekocht. We weten dat je van wijn houdt en in de kroeg zeggen we altijd: op één been kun je niet staan. Maar er is meer met die flessen wijn: als ze op zijn, gooi ze dan niet weg. Het kan gebeuren dat je denkt: ik ben uit de politiek, wat moet ik nu. En je woont vlakbij het Spaarne. Pak dan zo'n lege fles, doe er een briefje in en werp hem in het Spaarne. Op het briefje zou kunnen staan: Help Hilde, Haarlem Help Hilde. En we weten allemaal dat het Spaarne een beetje stroomt af en toe. Het zal een tijd duren voor die fles aan de overkant is. Maar mocht die niet aan de overkant geraken, dan zul je zien dat of Pieter Elbers of Bernt toevallig voorbij vaart en die fles oppikt. Dan zullen we je hier weer het stadhuis inhalen, als je wilt. Hilde, ik neem geen afscheid. Van goede vrienden neem je geen afscheid. Maar ik zeg wel: vaarwel. Dankjewel.
Mevrouw DE LEEUW: Hilde, we stonden samen aan het begin van de SP. Ik heb heel veel van je geleerd. En ik heb heel veel bewondering voor hoe jij je erdoor geslagen hebt. Je werd toen toch echt in het diepe gegooid, in het begin. Pieter heeft je gelukkig opgevangen en heerlijk begeleid. Maar je hebt al die tijd – in je eigen woorden – je

stinkende best gedaan en ik ben er trots op dat ik met je samengewerkt heb. Het ga je goed verder.

Mevrouw VAN DER MOLEN: Dit zal het laatste verhaal zijn dat ik hier houd. Tegen Lucas wil ik zeggen dat ik mijn hele leven goed voor mezelf heb kunnen zorgen. Dus maak u geen zorgen. Voorzitter, raadsleden en andere aanwezigen: het is op dit moment te vroeg om met voldoende afstand naar de afgelopen dertien jaar en in de toekomst te kijken, maar dat is wel waar ik mee bezig ben. Dit wordt dus een persoonlijke bespiegeling, zonder last of ruggespraak en is zeker niet mijn eindversie. Maar wel op deze plek en in deze zaal. Volgende maand is het dertien jaar geleden, Femke had het er al over, dat mij werd gevraagd een SP-afdeling uit de grond te trekken. En vanaf dat moment ben ik voortdurend bezig geweest met politiek. Ergens rond december 2007 kwam Pieter Elbers turbulent in beeld en vanaf dat moment ging het snel, heel snel. We deden mee aan de raadsverkiezingen 1998. Alles moest op het laatste nippertje worden geregeld en ik werd lijsttrekker. En ik wist echt niet waar ik aan begon, politiek groen als gras en bibberend op de benen. We haalden twee zetels: een prachtige binnenkomer. Maar nummer 2 – hoe heet hij ook alweer – had een eigen agenda en nog voor de installatie wilde de toenmalige burgemeester dat hij voor zichzelf begon en daar ook alle medewerking aan kreeg. Het liefst kroop ik toen bibberend onder dat groene gras. De schaamte was intens. Toch toog ik nog dezelfde avond naar het stadhuis, waar de onderhandelingen destijds in het openbaar werden gevoerd. Een geweldig experimenteel toneelstuk overigens, dat ten slotte toch in beslotenheid werd afgerond. Mijn eerste harde, harde les en zeker niet de laatste. Drie jaar als eenmansfractie voor de SP, drie jaar onder vuur, onder aanvoering van de Partij van de Arbeid en de VVD. Ik kan me nog goed herinneren dat Mimi Rietdijk en Ton de Lange mij aanvielen en iets riepen over een konijn dat verstijft in het licht, dat was ik dus. En dat ik venijnig antwoordde dat de enige vergelijking met konijnen en de SP, de snelle vermenigvuldiging was. En dat Mimi toen riep: help, een konijnenplaag! Heerlijk, humor en lachen, onontbeerlijk in de politiek. Na drie jaar kwam de gestolen zetel terug in de SP en begon pas echt de intensieve samenwerking van Pieter en mij, met de rest van al die vrijwillige inzet van SP'ers. Was ik zijn politieke muze, zoals hij bij zijn afscheid zei, hij was mijn politieke mecenas. En veel heb ik van hem geleerd. Een bevlogen erudiet mens, met een grote ADHD-inslag. De beloning in 2006 was groot: zeven zetels. Vijf door de landelijke winstvoorspellingen, twee door hard te werken. Een PvdA-VVD-SP-college werd een feit tot maart 2010: fantastisch. Maar het was wel dag in dag uit, 24 uur per etmaal, politiek dat de klok sloeg. Dagelijks overleg, snel handelen, beslissen, en te weinig tijd om intrinsiek na te denken over de onderwerpen die zich aandienden. Dat ook. Voorzitter, ik heb me gisteravond weer eens zo intens geërgerd aan Paul Witteman, die bijna over de tafel in Klink kroop, om te horen wat hij wilde horen. Ik begin me trouwens steeds meer te ergeren aan het hijgerige gehalte van sommige verslaggevers en politici; het soapgehalte stijgt en dat komt de diepgang niet ten goede. Wat volgens mij toch echt wel bij politiek hoort. Onvrede, hypes, angst, domineren – en niet alleen in Nederland. Er begint een kille wind in Europa te waaien en de lucht staat me niet aan. En dat alles onder de vlag van zogenaamde vrijheid. Wat ik zie is dat alles naar de markt dirigeren en aan de markt overlaten, de mensen in de wereld niet beter heeft gemaakt. Onzekerheden zijn toegenomen en ik word af en toe misselijk van de woorden 'eigen verantwoordelijkheid' die af en toe de klank van eigen schuld en zoek het zelf maar uit beginnen aan te nemen. Persoonlijk houd ik mijn hart vast voor een nog grotere tweedeling in de toekomst. Ik houd mijn hart vast voor onderhuidse woede van links en rechts, van wit, lichtgekleurd, bruin en zwart, van rijk tot arm. Klink ik somber? Wel een beetje. Ik kan veel scenario's bedenken, ook vreedzame. En als ik een positieve bijdrage kan leveren aan het niet-tegen-maar-met-elkaarscenario zal dat mijn nieuwe uitdaging zijn. Maar echter niet meer in de arena van de partijpolitiek. Voorzitter, het is echt de mooiste, interessantste, meest enerverende tijd uit mijn leven – mevrouw Van Zetten: tot nu toe – geweest. Prachtige en minder prachtige mensen heb ik mogen ontmoeten, uit diverse geledingen in onze samenleving. Met sommigen zal ik zeker contact houden of weer krijgen. Anderen kom

ik misschien eens her of der tegen. U allen wens ik alle goeds. Met een aantal van u heb ik jaren op deze plek gestreden en samengewerkt. Drie van u: Jan, Lucas en Jur, Chris is er helaas niet meer, stammen nog uit de periode dat ik ook begon, 1998-2002, en zijn onafgebroken gebleven. We hebben politiek de degens gekruist, maar ook samengewerkt in het belang van het wel en wee van de inwoners van Haarlem en omgeving. Vooral jullie drie, na zo'n lange politieke tijd, gun ik partijoverstijgende, diepintrinsieke momenten, met het oog op de toekomst voor de mensen en hun recht op bestaan. Maar iedereen hier wens ik momenten van pas op de plaats, zonder meteen gekielhaald te worden. Om eens goed te voelen en bedenken voor wie je het ook weer doet en wat je wilt bereiken voor de mensen. Vooral die in kwetsbare posities. En dat zal nodig worden, de komende jaren. En verder wens ik u veel bedachtzame, wijze en empathische vrijheid van meningen en uitingen in al uw cellen en vezels toe. Nog apart wil ik de bodes bedanken. Wat een bijzondere taak hebben deze mensen: horen, zien en zwijgen. Bescheiden, galant, voorkomend en dienstbaar. Nooit te beroerd om flexibel problemen op te lossen en zelden uit de plooi. En als dat al weleens zo was, had dat wat mij betreft een gegronde reden. Dames en heren bodes, veel dank daarvoor en veel respect. U bent de kers op de stadhuistaart en de olie in de stadhuismachine. En deze SP-fractie: ik heb er vertrouwen in dat niemand het straks meer heeft over het begintijdperk: Pieter en Hilde. Doe jullie stinkende best en Bart: ga ervoor!
De VOORZITTER: Ik kom nog wat cadeautjes brengen, waaronder de Vroedschapspenning van de stad.
Mevrouw VAN DER MOLEN: Ik vroeg me echt af of ik die zou krijgen ...
De heer HILTEMANN: Voorzitter, terwijl u terugloopt, wil ik kort van de gelegenheid gebruik maken iets te zeggen. U sloeg mij net over, maar ik dacht – ik laat eerst de anderen aan het woord en dan kom ik zelf. Ik kan mevrouw Van Zetten geruststellen: u zult zich mevrouw Van der Molen straks vast wel herinneren, want het is haar schuld dat wij hier zitten. Wij zullen op haar manier doorgaan met de SP. En wij kunnen ons als oppositie de komende jaren aardig ontplooien. Het contact met de coalitie zal wat minder zijn, we hoeven er minder rekening mee te houden. Dus we kunnen er lekker tegenaan. Reken er dus maar vast op! In 2002 was mijn vrouw lid van de SP en die ging regelmatig op maandag naar de kerngroep toe. En die zei op een gegeven ogenblik: ga eens mee, kom een kop koffie drinken. Dus ik ben een kopje koffie gaan drinken bij de SP. En dat was acht jaar geleden en ik ben nooit meer weggegaan. En toen zag ik haar ook zitten, ze was vreselijk druk. Er moest actie gevoerd worden en er moest dit en dat gedaan worden. Ik dacht: waar ben ik in terecht gekomen? Want ik was tot 2002 zo apolitiek als ... vul hem zelf maar in. Als politieman ... Ja, wat doe je dan? Je bestrijdt de actievoerende politiek. Het was wel een hele grote stap voor mij. Goed, Hilde zat lekker in de raad en ik was vanaf de zijkant al heel snel organisatiesecretaris en de acties kwamen al snel bij mij terecht. En Hilde hielp lekker mee. En toen ik eindelijk zelf in de raad kwam, vertrok zij. Dus toen kon ik nog niets van haar leren. Dat was heel erg vervelend. Gelukkig hebben we de afgelopen vier, vijf maanden heel veel van haar kunnen leren. Ondanks het feit dat ze op Vlieland is geweest, hebben we contact gehouden. Ik heb contact met Pieter gehouden. Pieter kan het nog steeds niet laten, want als ik straks thuiskom staan de mailtjes al weer op me te wachten. Ik wil Hilde in ieder geval heel hartelijk bedanken voor wat ze betekend heeft voor de SP sinds 1996, 1997. Ze kan erop vertrouwen dat we haar goede werk voort zullen zetten. En wie weet, over drieënhalf jaar, dan zitten we weer aan de andere kant. Hilde, bedankt.

21. INSTALLATIE RAADSLID BART JONKERS

De VOORZITTER: Bart Jonkers, zou je naar voren willen komen, zodat ik de verklaring kan afnemen. En ik verzoek de raad te gaan staan.
Hallo Bart, het volgende is aan de orde. Ik lees de tekst voor en als je die gehoord hebt zeg je: dat verklaar en beloof ik.

'Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel dan ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.
De heer JONKERS: Dat verklaar en beloof ik.
De VOORZITTER: Dan wil ik je van harte feliciteren namens ons allen met het lidmaatschap van de gemeenteraad van Haarlem. Ik wens je daarbij ontzettend veel plezier toe en ik hoop dat je een hele nuttige bijdrage zult kunnen leveren. Van harte gefeliciteerd.

22. BENOEMINGEN

De VOORZITTER: Dan kun je nu misschien symbolisch de plek van Hilde overnemen ... Ten slotte rest mij het kenbaar maken van de uitslag van de stemmingen.
Als lid van de commissie Samenleving is benoemd: de heer De Jong van de VVD.
Als lid van de commissie Bestuur: de heer Van de Manakker.
Als lid van de commissie Klachten en inspraak: de heer Hiltemann.
Als lid van de commissie Ontwikkeling: de heer Jonkers en in het bestuur van Paswerk wordt benoemd: de heer De Jong. Bij dezen.
Van harte gefeliciteerd allemaal met deze eervolle benoemingen. Veel plezier en succes en de raadsvergadering van vanavond is beëindigd en gesloten.

Einde vergadering om 23.40 uur

Vastgesteld in de vergadering van …… (in te vullen door de Griffie)

Griffier Voorzitter